

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje d. žele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Škof dr. Schuster.

(Dopis slov. duhovnika).

Otožnega srca so stopili Slovenci graške škofje v novo leto. — Trdnjava za trdnjavo pada. — Pred nekaj leti je bil prestavljen nemški kaplan g. G. iz Feldbaacha na baje manj ugodno župnijo Ilz. Na njegovo mesto je prišel starejši kaplan, V., Slovenec. Tedaj so se nemški listi hudo zaletavali v škofa Schusterja, zakaj da jemlje boljše domače kruh nemškim rojakom in ga daje hujšakom, slovenskim kaplanom. — Ne tako! Naši ne potrebujejo nemškega kruha. Naše ljudstvo bi jim dobilo obilen kruh, ako bi jih le imelo. Rečena premestitev je bila zato nepravilna, ker g. V. ni prišel na kako slovensko župnijo, ko vendar toliko obmejnih Slovencev nima duhovnikov, ki bi razumeli naše ljudstvo. Tedaj kruto razjarjeni Nemci so dobili za omenjeno reč od škofa Schusterja že preobilno zadoščenje. Pred kratkim jim je osladil na ta račun še božično veselje, pri čemer je bilo tudi njegovo srce visoko razigrano. Že dolgo je prežal na to žrtev. Nemci so mu bili ponudili ugodno priložnost, da zavzame predzadnjo slovensko trdnjavo — in storil je tudi to. Apače so padle!

Že pred dvanajstimi leti, precej ko je dr. Schuster zasedel škofovsko stolico, je pisal njegov kancler, A. W., ranjkemu apaškemu župniku Kukovu, naj opusti slovenske propovedi. Župnik tega ni storil. Lani je škof Schuster poslal to župnijo Čehu, g. K., v nadi, da je renegat. Nato mu je precej hotel vzeti slovenskega kaplana in mu dati nemškega. Čuvši to g. župnik K., se je koj podal k škofu in mu razložil, da ne more biti brez slovenskega kaplana, ker je v apaški župniji vendar 1500 Slovencev. Ti imajo enkrat na mesec slovensko propoved in njihovi otroci se učijo katekizma slovensko. On sam pa da še ne zna toliko slo-

vensčine, da bi mogel vse to opravljati. Ker ima zlomljeno nogo, tudi ne more hoditi previdet Slovencev, ki stanujejo večinoma v hribih i. t. d. In škof mu je pustil slovenskega kaplana. To je bilo majnika. Septembra je škofov dvorni kaplan spet naznanil svetu, da pride v Apače nemški kaplan. In spet se ga je g. K. branil.

Za tem so se vršile v Apačah različne volitve, pri katerih je vseoblastnim Nemcem vzklopel spet stara jeza proti Slovincem. Kakor je v tukajšnjih okolnostih boljše sodilo, se apački g. kaplan T. ni ymešaval čisto nič v to zadevo. In vendar so se Nemci maščevali nad njim in s tem nad vsemi 1500 Slovinci. Skovali so in poslali anonimni pamflet proti g. kaplanu graškemu konzistoriju. Tega pisma kanoniki niso uničili, kakor n. pr. onega, ki se je tikalo radgonskega nemškega kaplana Sch. in ki ni bilo anonimno, in kakor so skrili pred škofom tolika druga; izmisljeni grehi slovenskega kaplana so bili predloženi škofu. To je bila za njega dobrodošla božična pečenka, — masten lov! Tukaj se ni vprašalo jeli resnica, jeli laž: g. kaplan je moral oditi na sv. večer. In spet je bil g. župnik prosil za slovenskega pomočnika. Škof pa je v Apače poslal kot kaplana trdega Nemca, res mutca, ki se ne bo učil slovensčine, ki ne zna in noče prebrati v nedeljo niti slovenskega evangelija, kar do zdaj ni nikdar izostalo. Žalostnih obrazov so naši ljudje o božičnih praznikih šli drug za drugim od spovednice, ker jih novi gospod „niso zastopili“. Da, v Apačah prvi nemški kaplan! Navidežno malenkost, toda Apače so padle. Zdaj je škofu odleglo. — Sosednjim gg. kaplanom mariborske vladikovine priporočamo mlado apaško slovensko bralno društvo.

Pred Apačami je padla Gomilica. Za to župnijo so se potegovali nemški duhovniki sramotnejše kakor dva zagrebška kanonika za djakovsko biskupsko stolico. Škofov zaupnik, znani

lipniški dekan Reinisch, je po smrti župnika Tomažiča tekal po gomilski župniji in zapisoval Slovence. Škofu je šel o tej ekspediciiji osebno poročat. Mudil se je tudi pri kanonikih. — Čez nekaj dni je prošt Fröhvirt težko in težko prepričal nekega Nemca, da zna slovensko. Rdečkarji so ga vlekli pred škofa. Tako je dobila Gomilica zdajnega nemškega župnika. Starejši slovenski in češki kompetenti so bili odslovljeni. Valovi sramu so nam pluli po licih, gnev nam je paral srce; ali pomoči ni. Ako smo hoteli ostati katoličani, smo morali pogoltniti tudi to. Prišlo je še hujše. Gomilica je dobila tudi nemškega kaplana. Slovenski duhovniki se kot škofove mašine ukvarjajo po Gornjem Štajerskem, a nam pošilja škof Kristusove namestnike, ki nas ne razumejo! V Gomilici, kjer še je pred nekaj leti bila vsak mesec slovenska propoved, stoluje zdaj čisto nemška duhovščina, ki ne razume naših otrok, posebno ne v rački šoli, ki za nas ima le obrabljeno frazo: „Verstehts eh deutsch“ in „Windische lernts deutsch!“ V Gomilici, kakor tudi v Lučanah, tudi usmiljene sestre ne usmiljeno odnaručujejo slovenske deklice, spreobračajoč jih v tako fanatične janičarke, da te nesrečnice na svojem domu zahtevajo, da se mora pri mizi nemško moliti. Tako se Gomilica ponemčuje.

Za Gomilico so tedaj padle Apače. Za temi pride na vrsto Radgona. Tam deluje stari slovenski dekan g. Pintarič, ki izprašuje pri skušnjah naše otroke v slovenskem jeziku. To graškemu ordinarijatu že dolgo ni po volji. Škof Schuster že komaj čaka, da sedemdesetletni starček zatisne oči, ker Radgona mora, mora pasti! Naslednika mu je škof že odločil v osebi dr. Winterja. To je javna tajnost. Graški rdečkarji že tudi prerokujejo: „Die Windischen kriegen keinen windischen Pfarrer mehr.“ — Žalostna nam majka!

Po krajih graške vladikovine, koder zdaj škof Schuster ponemčuje slo-

venski živelj, je pred petdesetimi leti delovalo devetdeset slovenskih duhovnikov. Zdaj jih tukaj ni deset nastavljenih, a čez deset let bo k večjemu eden. Tako je izračunal graški ordinarijat.

Od kod, tako se vprašamo, ima škof Schuster oblast siliti Slovence, svoje škofije, da se odpovejo pravici, katera jim je dana od onega, ki je vir vsakega prava in vse pravičnosti, od samega Boga? Schusterjeva politika je tiranstvo nad svobodo narodnosti. On sega s predrzno roko za tem, kar mu ne gre, ker oskrunjuje in prikrajšuje pravo ene narodnosti na korist druge. Naše ljudstvo se je že začelo s studom obračati od takega škofa. Med ljudstvom vre, posebno v Apačah. Naravno. Nemci na pr. bi zagnali hurovski krik, ako bi jim škof poslal duhovnika, ki ne zna nemškega jezika. A mi? Ogrski Slovinci so lani dvakrat prosili papeža za slovenske duhovnike, pa jih niso dobili. V Rim se mi ne bomo obračali. Da bi mogel Slovan od tam dobiti zdaj kako mrvice pravice, o tem ni govora. Mi se bomo obrnili k ljudstvu in mu pokazali, kako je iz škofove duše izhlapelo navdušenje za sveto stvar, kako se je v njegovem srcu posušil vir pravičnosti. Opisali mu bomo štreberje in denuncianta, ki se sučejo okoli škofa in ki se svetu predstavljajo kot najponižnejši svetniki, toda po duši so najhujši vragovi. Naj ljudstvo popolnoma vidi, da škof in njegovi zaupniki nimajo idealov in ne spoštujejo tudi naših, da ti ljudje ne iščejo naših duš, ampak nas zapeljujejo v renegatstvo. In potem naj govori ljudstvo.

Pri duhovnikih je škof Schuster bolj priljubljen kakor škof Napotnik. Ko smo lani le malo odkrili zavosa Napotnikovega kabineta, je to odobraval vsa resnicoljubna duhovščina in razun konjiškega dekana ni maral nobeden več izsiljevati vdanostnih podpisov za „Njihovo Pre-

sviščenost“. Napotnik nima za seboj deset odstotkov duhovnikov. Ako da o tem tajno glasovati, še teh ne dobi. Škof Schuster bi v tem slučaju dobil trideset odstotkov. On pri vizitaciji ne zmerja duhovnikov javno in ne obdržava sinod, ali kakor pravijo lavantinski duhovniki: „prismod“. Za duhovnika škof Schuster nima očetovskega srca. Podlega duhovnika zna kaznovati, popraviti nikdar. Mnogo takih so se usmiliili dobri ljudje in jih povzdiguili materijalno in moralno, da zdaj morejo delovati v drugih škofijah. Slovenske duhovnike škof Schuster črti s celim srcem. Iz njegovih miznih govorov je razvidno, da o slovauskem duhovniku ni nikdar nič dobrega mislil. Ko ga človek čuje o tem govoriti, bi skoraj mislil, da njegovi nemški duhovniki pod kožo niso rdeči in da razun „krofa“ nimajo ničesar! Take dvomljive svetnike vsiljuje Slovincem za dušne pastirje in se med svetom izpričuje z v nebo kričečo lažjo, da ob meji niso potrebni slovenski duhovniki.

Skoraj vsak škof „trepeta“, ko prime za pastirsko palico. Trepetal je tudi škof Schuster radi računa, ki ga bo moral dajati za svoje ovce. Kako se mu bo godilo pri tem računu, to že zdaj lahko izve pri slovenskih duhovnikih.

Mi še životarimo. Ne pišemo pa v zgodovino slavnih del kakor naši pradedje, ampak svoje nezgode in imena svojih uničevalcev. Tu in tam še izpod pepela poskoči kaka iskrica, katera priča o našem obstanku. Ako pa bo skoraj izostalo tudi to, ako bo slovenske grobove skoraj oskrnjevala janičarska in tučjeva peta, bo tega največ kriv graški škof. Ne bo ga menda od nas, ki bi mu preklinjal njegov grob, toda naša zgodovina bo pričala poznejšim rodom, da je ob Muri zatrl slovensko plemo naslednik apostolov, od sv. Duha postavljeni katoliški škof.

Večna mu sramota!

LISTEK.

Povest o razžaljeni hiši.

Spisala Sonja.

Vobče znanem gospodarskem listu so izšle dolge razprave o smrkavosti goveda in o svinjski kugi ter so vzbudile splošno zanimanje. Ne zaradi strokovne temeljitosti, ampak radi avtorjevega imena. Jernej Kopriva, stvarnik dotičnih razprav, je bil znan doselej izključno kot beletrist. Ni pisal desti. Tupatam kratko stvarco. Zapazil je pač, da mu je umazana in razcefrana kravata, morda so se mu bili raztrgali podplati na črevljih, pa je rabil denarja. Kopriva je bil namreč eden izmed tistih redkih pisateljev, ki ne pišejo iz slavohlepa ali človekoljubnih nagibov, ampak edino radi honorarja.

Tiste dni pa mu je prišlo zdajci na misel, da je šel razpravljat o živalskih boleznih in nihče ni znal, kaj je vzrok temu hipnemu preobratu.

Zelo vsakdanja, ali zato nič manj tragična krivda se skriva za tem dogodkom.

Jerneja Koprive se je bila lotila nekoč nepremagljiva izkušnja, da si kupi ščipalnik. Nespodobno je za mladega literata, če hodi po svetu brez ščipalnika na nosu. Tako je sedel naš mladi znanec za mizo, položil predse polo papirja, prijel pero in se zamislil. Ali nobena originalna ideja mu ni hotela v glavo. Vse motive in motivice so mu bili že obdelali neštivilni naši pisatelji. Ko se je bil naposled prištetal po rodoviti literarni njivi do boja o Krpanovi kobili, se je spomnil neštivilnih kobilic in kobilic, ki se produciraajo leto za letom na naših vaških in malomestnih odrih. Človek bi jih pri tej priči izpodreplil vse tiste kobilice — je pomislil Kopriva, — ampak ni varno. Zakaj pokrite so z bleščečo odejo rodoljubja in humanitete... In Kopriva se je zamislil iznova... Ker pa le ni bilo zaželeno originalne ideje, si je izbral eno izmed kobilic, nafahtaziral potrebno štafazo in ščipalnik je bil zagotovljen.

Ali doživel je s svojim spisom žalostno historijo.

Meglenega zimskega jutra je bilo in Kopriva se je odpravil v urad. Odjužilo se je bilo in goste rjave mlake so stale po cesti tik do hiš. Slabe

volje je bil tisto jutro Kopriva, zakaj ob vsakem koraku je zaškripala voda v raztrganem črevlju. — Zopet bo treba prijeti za pero, je pomislil in zavil ob oglu. Ali zdajci ga ustavijo trije znanci.

— Lepo reč si napisal, prijatelj! Hvala na uslugi! Človek se žrtvuje za narod, ti pa greš in briješ norce z nami! — se je razsrdil praktikant Čebula in zaničljivo pljunil predse.

Kaj sem Vam pa storil? Koga sem pa razžalil izmed Vas? — se je začudil Kopriva.

— Nisi nas razžalil naravnost, ampak izposodil si si takorekoč v svoji povesti koji novi površnik in pokril enega izmed svojih junakov s klubom praktikanta Čebule — je razlagal drugi znanec.

Oprostite, prijatelj! Nikoli več ne bom oblačil svojih junakov, tudi pokrival jih ne bom, da, celo obutve jim ne privoščim več. Goli, razoglavi in bosi naj hodijo nesnage po svetu. — Kopriva je povzdignil klub in odšel.

V uradu je razmišljal o svojem novem sklepu in prišel do zaključka, da, nikakor ne sme poslati v svet golih junakov. Še večji krik bi bil v Israelu. — Najbolje je, da

pustim vso stvar — je odločil. — Nerodno je sicer, če ima človek razcefrano in umazano kravato ali raztrgane črevlje, ampak ljubi mir je nadvse.

Odzvonilo je poldne in Kopriva se je napotil v krčmo. Začudil se je, ko ni bilo kroznika na njegovem prostoru. Odprla so se kuhinjska vrata in vstopil je krčmar.

— Grdo vreme imamo, — je izpregovoril, položil roke na trebuh in začel vrteti palca.

— Da! — je odgovoril Kopriva in se ozrl na prazno mizo.

— Ne bomo Vam več dajali hrane, — mu je pojasnil krčmar in še hitreje sta se vrtela palca.

Kopriva je pogledal začudeno. — Vi pišete in vlačite poštene krščanske ljudi po listih — je nadaljeval krčmar s svečanim glasom.

— Tudi tebe? — se je začudil v mislih Kopriva in pristavil glasno: — Nikoli mi ni prišlo na misel, da bi se bil dotaknil vaše spoštovane osebe.

— Niste razžalili naravnost mene, ampak užaljena je takorekoč moja poštena krščanska hiša, v kateri se prirejajo veselice z lepim dobrodelnim namenom. Nikoli nikdar...

— Ali je bila tudi v vaši hiši kdaj take vrste komedija? — ga je prekinil Kopriva.

— Seveda, pred petimi leti.

— Oprostite, prijatelj! — Slekem sem svoje junake do golega, snel sem jim pokrivalo in sezul črevlje, zdaj jih zapodim še iz hiše.

Kopriva je potrtega srca ostavil razžaljeno hišo.

Med potjo si je kupil zemljo in za dva groša sira in sedel na klop v običnem vrtu. Ko si je bil privezal dušo, je začel razmišljati o svojem neprijetnem položaju. — V preomejene, pretesne razmere me je vrgla usoda, zato se bom poslovlil od umetnosti, je odločil. — Komaj si prijel za pero, pa si razžalil celo vrsto poštenih krščanskih dobrotnikov. In če nisi razžalil naravnost njih, pa je prav gotovo užaljena njihova hiša, sukinja ali kapa...

Še tisti večer je šel k živinozdravniku ter si nabral celo kopico knjig o živinozdravstvu.

Tako se je zgodilo, da je Jernej Kopriva ostavil beletristično polje in zašel v veterinarsko literaturo.

Ilustracija „Slovenčeve“ nevednosti.

Stara stvar je, da so naši duhovniki celo v svoji lastni stroki brezmejno nevedni. Čim zapuste semenišče, hite pozabiti, kar so se tam kaj naučili, in vsak izobraženi diletant jih tudi v teoloških stvareh lahko užene v kozji rog. Ni se zato reči čuditi, da o državnopravnih in cerkvenopravnih stvareh razodevajo časih usmiljenja vredno nevednost.

Tako n. pr. se je zgodilo ta teden, ko je „Slovenec“ začel veliko polemiko zaradi ločitve države od cerkve na Francoskem in ker se je pri tej priliki osmelil, občitati nam, da nismo pisali resnice in je sploh svojo polemiko prepletal s tolikimi zvijačami, lažmi in neumnostimi, da bi občinstvo spravil v zmotu, moramo to njegovo polemiko že nekoliko osvetliti. Za boljše razumevanje cele zadeve moramo poseči nekoliko nazaj.

Francija ni bila nikdar papežu posebno pokorna. Vedno je stala na stališču, da mora biti cerkev državi podrejena in pokorna, kakor vsako drugo društvo. Razmerje med cerkvijo in državo se je v minolih vekih različno urejevalo. Zadnjo veliko urobo jo izvršil Napoleon I. s tem, da je s papežem sklenil konkordat, to je pogodbo, ki je natančno določala pravice in dolžnosti tako države kakor cerkve.

Toda cerkev se te pogodbe ni držala. Proti jasnim določbam te pogodbe je cerkev ustanovila na Francoskem, vse polno samostanov, redovniških šol itd. in sploh prihajala neprestano v nasprotje z državo. Tako na pr. je bilo po konkordatu škofom prepovedano, hoditi v Rim, če jim tega vlada ni dovolila, papež je pa škofe vedno klical v Rim. Dokler je bil na krmilu kardinal Rampolla, ki je v političnih stvareh podpiral Francijo, so francoske vlade kršenje konkordata prezirale, oziroma so začele strogo v mejah konkordata varovati svoje pravice. Tako na pr. je francoska vlada zaprla vse nepostavne samostane in razglašala nepostavne redove, a Rampolla se ni zoperstavljal, vedoč, da je pravica na strani francoske vlade.

Sedanji papež je bil izvoljen kot nasprotnik kardinala Rampolle in je od prvega dne velik nasprotnik demokratske in svobodomiselnosti Francije. Iz tega papeževega nasprotovanja so nastali konflikti s francosko vlado in konec tega je bil, da je francoska vlada pretrgala diplomatsko zvezo s Francijo in nasvetovala parlamentu ločitev države od cerkve, kar je tudi obveljalo in kar je francoski narod odobrill s tem, da je pri zadnji volitvi poslal v parlament ogromno večino poslancev, ki so prijatelji ločitve cerkve od države.

Z ločitvijo ni storila Francija drugega, kakor da je uveljavila tolikrat s cerkvene strani poudarjeno zahtevo, naj bo cerkev svobodna in neodvisna od države. Pred to ločitvijo je bila katoliška cerkev pravzaprav dekla države. Papež ni smel nobenega škofa imenovati, če ni bil predlagan od vlade. Vse župnike je imenovala vlada in ker jih je vlada plačevala, ker je vlada skrbela za cerkve itd., niso bili drugega nič, kakor državni uradniki.

Na dlani leži, da nobena moderna država ne more kaj takega trpeti. Države ne briga nič, kake vere je kdo. Načelo svobode zahteva, da zagotovo država vsaki cerkvi popolno prosto izvrševanje bogoslužja, v ostalem pa, da se čisto nič ne vtika v verske zadeve. Dosledno temu seveda tudi ne gre, da bi država iz javnih sredstev vzdrževala cerkve in plačevala duhovnike, marveč mora to prepustiti vernikom samim. Nasprotno pa tudi država nima nobene pravice, izbirati škofo in duhovnike, jih nastavlja ali odstavljati, kajti tudi to je stvar, ki se tiče samo duhovnikov in vernikov, ne pa države.

Po načelu „svobodna cerkev v svobodni državi“ je Francija izvedla ločitev države od cerkve. Postopala je pri tem tako liberalno, pravično in pošteno, da bolj ni bilo mogoče. Pri celi ločitvi je bilo le eno samo vprašanje, ki se je dalo težko ločiti, kaj naj se namreč zgodi s cerkvami, škofijami, semenišči in cerkvenimi posodami, oblačili in dragocenostmi. Vse to je sezidalo oziroma plačalo francosko ljudstvo in čisto naravno je, da je to moralo ostati last francoskega ljudstva. Socijalni demokratje, hoteč zatreči katoliško cerkev sploh, so se potovali za to, naj se vsa poslopja itd. izroče občinam in okrajem v dobrodelne namene. Liberalci pa s tem niso bili zadovoljni. Rekli so: vsa ta poslopja in vse te premičnine je res kupilo in plačalo ljudstvo, toda zato, da se rabi vse to za bogoslužje, in dolžnost države je, poskrbeti, da ta poslopja in te premičnine ostanejo ohranjene svojemu namenu, namreč bogoslužju.

Edinole v to svrhu, da ostanejo ta poslopja in te reči katoliškemu bogoslužju, je parlament v zakon o ločitvi postavil določbo, da se morajo v vsakem kraju ustanoviti verske občine, katerim se izroče te stavbe in te premičnine v upravljanje in v oskrbovanje in ki imajo dolžnost skrbeti za katoliško bogoslužje.

Papež pa je meseca avgusta lanskega leta prepovedal škofom in duhovnikom, sodelovati pri teh verskih občinah. Vsled te papeževe prepovedi se verske občine niso ustanovile. Posledica tega je bila, da ni bilo nikogar, ki bi

mu bila mogla država izročiti to imetje, in zaradi tega ni preostalo nič drugega, kakor da je država izročila vse to občinam itd. A zopet — in to je krasen dokaz njene pravičnosti in liberalnosti — s pogojem, da se morejo cerkve uporabljati samo za bogoslužne namene.

„Slovenec“ je vsa dejstva zvičajno zasul in zabelil z vsakovrstnimi lažmi. Oglejmo si jih.

V ponedeljek je pisal, da je francoska vlada oropala cerkev njenega premoženja. To je neresnica. Cerkev sploh ni imela nič premoženja, kajti ljudstvo je kupilo in plačalo vse ali direktno ali potom države. Reklo se bo, da je tudi pri nas vse plačalo ljudstvo, a vendar je vse last cerkve. Pri nas je vsled lastne neumnosti res tako, na Francoskem pa ne. To se vidi iz separacijskega zakona, ki ne omenja cerkvenega premoženja, nego le določa, kaj se zgodi z „les biens mobiliers et immobiliers des menses, fabriques“.

Zvičaj je „Slovenčeva“ trditev, da francoska separacijska postava nasprotuje verskim načelom in cerkvi, da krši hierarhično avtonomijo. V čem pa je separacijski zakon vse to zagrešil? Država je priznala cerkvi popolno svobodo. Več država ne more storiti. Kako se potem duhovščina porazume z verniki, to države nič ne briga, kakor države na pr. nič ne briga, kako se ljubljanski škof sporazume s kako Marijino bratovščino. To je notranja zadeva cerkve in njenih vernikov, v katero se država s stališča svobode ne sme vtikati.

V isti številki kot to je „Slovenec“ tudi pisal, da papež ustanovitve verskih občin zagradil ni pripustil, ker separacijski zakon ne da nobenega varstva, da bo cerkvena hierarhija (to je duhovščina — zakaj neki se „Slovenec“ tako izogiblje tega izraza) nemoteno in avtonomno mogla urejevati, voditi in vladati verska društva. To „Slovenčev“ besedičenje je neutumno. V istem trenutku, ko da država cerkvi popolno neodvisnost in svobodo — zahteva cerkev, naj ji da država poseben privilegij in naj država postane birit cerkve, da bo ta lahko krotila vernike. Če bi bili hoteli duhovniki gospodovati v verskih družbah, bi to bila njihova skrb. Države tudi to nič ne briga. Priznamo pa, da ima cerkev s stališča svoje veljave čisto prav. Verske občine, kot upraviteljice cerkva, bi na pr. kakemu duhovniku, ki ga ne marajo, lahko ustavile plačo in mu zabranile vstop v cerkev, katoliška duhovščina pa zahteva, da mora biti neodvisna od vernikov. Toda, kakor rečeno, to ni državi nič mar, kako se duhovniki porazumejo z verniki.

O omenjenih verskih družbah ali verskih občinah je „Slovenec“ dalje pisal, da bi po separacijskem

zakonu cerkev ne mogla odločevati, katera verska občina je pravoverna in katera razkolniška, tako da bi lahko katoliške cerkve dobile v roke razkolniške verske družbe.

Podučili smo „Slovenca“, da se krvavo moti. Pisali smo: Zaukazala je francoska vlada, da se morajo katoličani združiti v verske občine in če škof prizna te občine, se jim dajo na uporabo cerkve za popolnoma neovirano izvrševanje kulta. Ker se je nato „Slovenec“ v svoji nevednosti in borniranosti širokoustil, da smo si mi to izmislili in da separacijskega zakona še čitali nismo, mu moramo vendar malo posvetiti, kajti kar smo pisali, je do pičice resnično. Radi priznamo, da nam „Slovenec“ v tem slučaju ni delal krivice namenoma nego le iz nevednosti.

Separacijski zakon določa v členu 4:

Dans le délai d'un an, à partir de la promulgation de la présente loi, les biens mobiliers et immobiliers des menses fabriques, seront transférés par les représentants légaux de ces établissements aux associations qui se seront légalement formées suivant les prescriptions de l'article 19...

Na kratko rečeno pravi ta določba, da morajo biti verske družbe legalno to je zakonito ustanovljene. S tem je zagotovljeno, da more biti pripoznana le tista družba, ki je ustanovljena dogovorno z dotičnim župnikom, ki mora kot duhovnik biti pokoren svojemu škofu, sicer ga škof suspendira, občina pa brez duhovnika ne more izvrševati svojega namena.

Da je to edino pravo tolmačenje zakona, zato je na razpolaganje vse polno dokazov. Vodja francoskih socijalistov Jean Jaurès je pisal v svojem list „L'Humanité“ dne 28. septembra.

L'article 4, on ne saurait trop le répéter, exige que les biens appartenant aux fabriques ne soient dévolus qu'à des associations formées d'après les règles générales d'organisation du culte dont elles se proposent d'assurer l'exercice, c'est-à-dire à des associations ayant à leur tête un prêtre soumis à son évêque. Nul doute là dessus. Les déclarations du rapporteur de la loi ne permettent aucune autre interprétation.

To se pravi, da zahteva člen 4. omenjenega zakona, da morajo verske družbe, ki so dolžne skrbeti za izvrševanja bogoslužja, imeti na čelu duhovnika, ki je pokoren svojemu škofu in da to pričajo razprave v parlamentu in poročevalčeva izvajanja.

Kdo pozna torej bolje separacijski zakon: mi ali „Slovenec“?

Da smo poročali vestno in natančno, potrjujejo tudi praktični izglei. V Puymassonu in v Culeyu

sta ondotna župnika ustanovila verske družbe, hoteč prevzeti cerkve in cerkvene premičnine. Škof je župnikoma prepovedal sodelovanje pri teh verskih družbah in vsled tega jim vlada ni izročila cerkve itd., nego je obe ti verski družbi razpustila kot nezakoniti, ker nista imela na čelu duhovnika, kateremu bi bil škof to dovolil.

Najboljši dokaz za resničnost našega poročila pa je dejstvo, da je papež škofom in duhovnikom prepovedal udeležiti se teh verskih družb in da se te družbe samo vsled papeževe prepovedi potem niso ustanovile. Če bi bilo po zakonu mogoče ustanoviti razkolniške družbe, kakor je trdil „Slov.“, bi jih bili po papeževi odločbi že iz kljubovalnosti gotovo ustanovili.

Sploh se pa ni šlo papežu za to, kdo bo upravljal tako imenovanje cerkveno (v resnici ljudsko) imetje, nego le za to, da bi cerkev postala lastnica tega imetja. To je jasno videti iz rečene papeževe prepovedi. Papež je prepovedal ustanovitev verskih družb, dokler se nepreklicno ne zagotovi „autoriteta“ papeža in škofov nad cerkvami itd. (tant que... leur autorité sur les biens nécessaires à l'Eglise, particulièrement sur les édifices sacrés, seront irrévocablement, dans lesdites associations, en pleine sécurité). O tej papeževi zahtevi je rekel Clémenceau v parlamentu: Le pape déclare qu'il n'y aura pas d'accomodement possible tant que la propriété des édifices religieux ne sera assurée au clergé; et c'est une prétention si enorme qu'elle en est ridicule. To se pravi: papež je zahteval lastništvo cerkev, zahteval, naj francoska država oropa ljudstvo za to svoje imetje in naj ga daruje duhovščini. To imetje je vredno 200 milijonov frankov. Ali se je čuditi, da bi duhovščini to dišalo?

Tako je ta stvar. V prihodnje pa naj bo „Slovenec“ previdnejši, sicer se bo zopet blamiral in osmešil, kakor to pot.

Državni zbor.

Dunaj, 18. januarja. Nadaljevala se je razprava o zakonskem načrtu proti ponarejanju vina. — Poljedelski minister grof Auersperg je naglašal potrebo, da se tozadevni zakon iz leta 1880 reformira. Potem je govoril o določbah vsakega paragrafa posebej ter povedal, da za prinesavanje sladkorja vinu izdajo oblasti posebno dovoljenje le od časa do časa. Minister je mnenja, da se s priredanjem sladkorja vino ne kvari, temuč le zboljša (?). Seveda se tako vino ne sme potem prodajati za originalni pridelek. — Za ministrom se je oglasilo več govornikov iz planinskih dežel, ki so vsi grajali zakonski načrt, češ, da je na vseh koncih po-

Dalje v prilogi.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

IX.

Do srca veliko ima oblast, Vojsčakov ljubica, presvita čast, Pred, ko da poteče let in dan, Na vojski se znebil boš srčnih ran. Prešeren.

V starih časih so bile, ceste silno primitivne in zanemarjene, zlasti pa doli v Istri in v sosednih pokrajinah. Slabe, kamenite ceste so bile glavni vzrok, da sta Kržan in Tomo na svojih izstradanj kljusetih le prav počasi naprej prišla.

Polagoma je postajal Tomo prav nevoljen na svojega gospodarja. Poskusil je večkrat, da bi začel s Kržanom kak pogovor, ali odgovora ni dobil. Kržan se je zatopil v svoje misli tako, da Tomovih ogovorov ni slišal ni.

Njegove misli so bile pri vojvodinji Asunti Dall Ferro. Klical si je v spomin vsak najmanjši dogodek, ki ga je doživel od dneva, ko je Asunta stopila na njegovo jadrenico. Spominjal se je vsake besede, ki jo je izpregovorila, in vsakega pogleda, ki ga je zadel iz njenih oči.

Vzlic svoji zaljubljenosti si pa Kržan ni prikrival, da se je Asunta vedla časih prav čudno, nekako tajinstveno, in da ni izrekla ne ene besedice, ki bi jo mogel Kržan tolmačiti kot obvezno obljubo. Bila je ž njim jako prijazna, pogledala ga je večkrat mnogobetajoče, prepustila mu je trak, ki ji je bil padel iz las, in mu z dragoceno iglo pripela šopek na klobuk — ali vse to je ni čisto nič vezalo in ji ni nalagalo nobenih dolžnosti. To je morda veljalo ljubimcu, mogoče pa tudi samo rešitelju iz smrtne nevarnosti. Kržan si je, četudi težkega srca priznal, da si je Asunta znala ohraniti popolno svobodo in da si ni pridobil nobenih pravic do nje.

Iz teh misli je Kržana prebudila šele mala nezgoda. Njegov konj je zadel ob velik kamen in je skoraj padel, Kržan se je le iztežka vzdržal v sedlu, zaklel pa tako, da Tomo ni dvomil, da je njegov gospodar zopet pri polni zavesti.

— No, hvala Materi božji terzatski, da je ta kamen postavila pred vašega konja, je z resničnim veseljem vzkliknil Tomo. Bal sem se za vas, milostivi gospod, da se vam od dolgega razmišljanja možgani obrnejo.

Pa tudi zase sem se bal, da bom namreč od dolgega molčanja naposled še onemel.

Kržan se ni zmenil za besedičenje svojega sluga, ta pa zopet ne za nevoljo svojega gospodarja.

— Ne zamudite milostivi gospod, je menil Tomo, a to vam moram povedati, da ne razumem vaše zamišljenosti. V svet greste iskat sreče, iz revščine ste se odpravili iskat bogastva; vojskovali se bodele in postali imeniten in mogočen. A namesto da bi peli in vriskali, se držite kakor skesan grešnik. Ali vam morda hodi tista blede vojvodinja v misel. Bežite no, to se vendar ne izplača. Mari verjemite: ženske se ogibajte. Moj rajni oče so bili izkušeni mož in so me vedno svarili pred ženskami. Tomo, so rekli, nikdar se ne oženi. Tomo, so rekli, vsak mož spozna svojo ženo šele po tem, ko mu je že žal, da jo je kdaj spoznal. Jaz sem si očetove nauke dobro zapomnil.

To je prav, Tomo. Le ravnej se po teh modrih naukih.

Milostivi gospod — zakaj bi se pa vi ne ravnali po njih. Ta italijanska vojvodinja se vam je utihotapila v srce in zdaj nimate miru. To pa ni dobro. Vzeli je tako ne bodele

Taka drobna stvarica ni za junaka, kakoršen ste vi. Kar pozabite jo.

— Nikoli — ni mogoče, je nehote vzdihnil Kržan.

— Ni mogoče? Kaj še! Glavo bi stavil, da se čez leto dni tega dekleta še spominjali ne bodele več. Zdaj pridejo veseli dnovi za naju oba. Vojskovala se bodeva, postala bodeva bogata, vi tudi slaven in in takrat se boste sami smejali, da ste kdaj toliko vzdihovali po mali vojvodinji.

— Nehaj s takimi čenčurijami, je osorno zaklical Kržan in pustil me v miru.

Toda Tomo se ni dal ugnati in ker ni govoril njegov gospodar, je govoril sam, govoril neprestano vso noč, govoril tudi ko je bil že beli dan in govoril toliko časa, da sta prišla v Trst.

V drugi polovici 16. stoletja je bil Trst še razmeroma majhno mesto. Razen sedanjega starega mesta je bilo v obližju le prav malo hiš.

Kržan in Tomo sta se vstavila pred veliko gostilno, ki je stala približno tam, kjer je zdaj Lesni trg. Ta gostilna je bila ne le shajališče voznikov, ki so vozili blago proti Dunaju, nego tudi zavetišče revnejšega plemstva iz Istre in s Krasa.

V tem, ko je Tomo ostal pri konjih v gostilni se je napolit Kržan takoj v mesto, da si kupi novo obleko, kajti boljša njegova oblačila je bil uničil požar, kar je imel na sebi, je pa bilo že precej slabo. Ko je bil primerno opravljen, je šel iskat bankirja Lebana, posestnika velike hiše in lastnika cvetoče trgovine. Malo težko je bilo Kržanu pri srcu, ko je stal pred Lebanovo hišo, zakaj še nikdar ni bil nikogar prosil posojila in bal se je, da ga bo v zadnjem trenutku morda še sram izpregovoriti odločno besedo.

V trgovini je bilo polno ljudi, samih pomorščakov, ki so nakupovali potrebščine za potovanje po morju. Stregla sta jim dva uslužbenca.

Kržan je nekoliko skromno obstal sredi trgovine, čakaje, da odpravita uslužbenca kupujoče pomorščake, a ker se le nihče ni zmenil zanj, je stopil bližje in vprašal, če bi mogel govoriti z gospodarjem.

Uslužbenca nista ničesar odgovorila, le eden je z roko pokazal na vrata, ki so vodila v Lebanovo pisarno. Kržana je sicer nevljudno vedenje uslužbencev precej jezilo, vendar je molče stopil k vratom in jih odprl.

manjkljiv, da se njegovim določbam lahko vsakodnevno izvije. Nadalje se skoraj v vsakem paragrafu prepustja vladi, da izda končno ureditev naravnih poti. Kontrola vina v kletih je neizvedljiva itd. Poslanec Westian je predlagal, naj zbornica preide preko načrta na dnevni red. — Posl. Biankini je izjavil, da bodo dalmatinski poslanci z velikim veseljem glasovali za vinski zakon. Skrajni čas je že, da se vinorejci, posebno v Dalmaciji, obvarujejo pred sleparijami. Govornik je rekel, da se v Avstriji ne more govoriti o alkoholizmu, ker se izmed vseh evropskih držav pri nas relativno najmanj pije. Zmerno uživanje vina je najboljša orožje proti alkoholu; antialkoholizem je ekstravaganca današnje dobe, ker se vojskuje proti najboljsemu produktu naše zemlje. Zaradi tega je prosil govornik, naj zbornica glasuje za nujnost, ker ta zakonski načrt jamči za pitje pristnega in dobrega vina. — Nujnost je bila nato sprejeta s potrebno dvotretjinsko večino, nakar se je začela glavna debata. Prvi je govoril poročevalec posl. dr. Ploj, ki je rekel, da sicer ni zadovoljen z predloženim zakonskim načrtom, vendar pomenja napredok. — Posl. Steiner je predlagal, naj se naloži na uvoz ogrskega vina v Avstrijo carina. Posl. dr. Ploj je odgovarjal, da ni mogoče iz celega kompleksa nagodbenih vprašanj tega iztrgati. Pri glasovanju pa je bila vendar sprejeta Steinerjeva resolucija. Po daljši debati je bil ves zakon z nezadovoljstvi sprejet tudi v tretjem branju. — Posl. dr. Löcker je nujno predlagal, naj se uredi pravno razmerje učiteljstva tako, da se dohodki postavijo v isto vrsto kakor so plače štirih zadnjih razredov državnih uradnikov. Jutri bo zopet seja.

Regulacija plač drž. uradnikov in učiteljem.

Dunaj, 18. januarja. Proračunski odsek je v današnji seji dognal zakonski načrt glede regulacije plač drž. učiteljstvu. Pri skupini učiteljskega je zahteval posl. Hoffman - Wellenbach, naj bodo učitelji godbe in petja enakovredni z vadničnimi učitelji ter se naj pomaknejo tudi v 8. činovni razred, ako imajo izpit usposobljenosti. Učitelji telovadbe na učiteljskih pa naj bodo glede napredovanja enakopravni s takimi učitelji na srednjih šolah. Predlogi so se sprejeli na načrt. Pri skupini „obratno šolstvo“ je predlagal isti poslanec, naj se ravnateljem in strokovnim učiteljem na državnih rokodelskih šolah vstavejo doklade v pokojnino. Predlog je bil odklonjen. Potem je pojasnjeval finančni minister vitez Korytowski, kako se

— [Prosim, jeli gospod Lebanjdoma? je vprašal mladega moža, ki je čepel za knjigami in marljivo vpisoval vanje dolge vrste števil.

— Ne, je bil kratek odgovor pisarjev in mladi mož je nadaljeval svoje delo, ne da bi Kržana le pogledal.

Zdaj je Kržana prevzela jeza. S tremi koraki je bil pri mizi. Zgrabil je pisarja za vrat in ga potegnil s stola.

— Tu sem se postavi in povej s primerno ponižnostjo, kje da je tvoj gospodar, sicer te nabodem na svoj meč kakor muho.

Pisarček je trepetal po vsem životu in prav daviti se je moral, predno je zjecljal svoj odgovor.

— Gospoda Lebana ni v Trstu. Odpotoval je po kupčijskih opravkih in pride šele čez nekaj dni domov.

Kržana je ta novica kaj neprijetno presenetila. Kje naj dobi zdaj potrebni denar? Onih dvajset tolarjev, ki jih je imel pri odhodu z doma, je bil že porabil za nakup obleke in ostalo mu je le še nekaj drobiža. Skoro plačo je vprašal pisarja:

— Kdo pa nadomešča gospoda Lebana, kadar ga ni doma?

— Njegova žena, je odgovoril pisar in spominjajoč se, kako brezobzirno je nastopil Kržan, se je vladno ponudil, da mu pokaže pot k gospodinji. (Dalje prih.)

porabi 13 milijonov za regulirane plače uradnikom in učiteljem. Dohodki tistih kategorij drž. uslužbenecov, ki ne dobivajo aktivitetnih dokladov, se razdelje razen Dunaja v štiri krajevne razrede ter se zvišajo prejemki pisarniškim pomočnikom za 60 do 80 K, dnevnina pisarjem za 60, 50, 40 in 30 h, poštanim pomožnim slugam za 30 h, drugim drž. pomožnim slugam za 40 h (na Dunaju), za 40 h v I. in 20 h v II. in III. krajevnem razredu. Poštanim oficijantom in oficijantinjam se zvišajo dohodki za 80 ozir. 60 K. Poštarijem se zvišajo krajevne doklade povprečno za 80 K, poštanim upraviteljem pa za 50 K. Tudi finančnim stražnikom se zvišajo aktivitetne doklade kakor drugim drž. uslužbencom. Davčnim eksekutorjem se zvišajo dohodki povprečno za 80 K. Končno je minister povedal, da upa izvršiti vsa akcijo, ne da bi se zvišali indirektni davki in brez novih davkov.

Kriza na Bolgarskem.

Sofija, 18. januarja. Zaradi demonstracije proti knezu povodom otvoritve novega gledališča je odstopil naučni minister dr. Šišmanov, ker se ga dolžijo, da je kriv, da se je zanesel socializem med dijake. Knez je demisijo sprejel ter izročil naučno ministrstvo začasno finančnemu ministru Pajakovu. Nadalje razglašal uradni list sklep ministrskega sveta, da se vseučilišče v Sofiji za kazni zapre za pol leta. Vsi profesorji in dekani so odpuščeni.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 18. januarja. Za prefekta v Petrogradu je imenovan dosedanj prefekt v Rostovu na Donu major Dračevski.

Moskva, 18. januarja. Moskovski mestni prefekt je zaprosil vseučilišnega rektorja za naslove vseh židovskih dijakov, ker pripravljajo židje nemire ter bodo v tem slučaju vsi izključeni.

Odesa, 18. januarja. Zaradi napada na Petrakijevo trgovino obsojeni revolucionarji Ušakov, Dadik in Stepanjanc so bili danes usmrčeni.

Pri hišni preiskavi med tovarniškimi delavci v Rigi je prišlo do boja med policijo, vojaštvom in delavci. Cela Bergmannova tovarna je prestreljena s krogli. Dva policaja in en delavec so mrtvi, 30 delavcev so zaprli. V stanovanjih so našli orožje in prepovedane spise.

Varšava, 18. januarja. Nad 20 oboroženih roparjev je napadlo železniško postajo Rejowiec. Roparji so kolodvorsko poslopje razstrelili z dinamitom ter odnesli 6000 rubljev.

V Valkovsku je nad 1000 oboroženih kmetov napadlo vojaško stražo, ki je spremljala vozove, na katerih se je vozil material za gradnjo pravoslavne cerkve. Straža je morala streljati ter je usmrtila šest kmetov.

Proti Poljakom na Pruskem.

Berolin, 18. januarja. Državno pravdnikstvo v Poznani je obtožilo osem poljskih duhovnikov, ker so glede šolskega štrajka na prižnici predčitali izjavo, s katero so se starši navduševali, naj vztrajajo v boju za svoje jezikovne pravice.

Volilno gibanje na Nemškem.

Berolin, 18. januarja. Organizirani zidarji in tesarji so sklenili, da na dan volitev v državni zbor ne bodo delali. Tudi druge obrti agitujejo za delopust dne 25. t. m.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 18. januarja. Kako liberalno postopa francoska vlada pri izvrševanju zakona glede ločitve cerkve od države, pokazala je zopet s tem, da je odstavila župana v Montrelu, ker je hotel postopati preveč rigorozno ter je zaprl cerkev in zabranil duhovniku vstop v cerkev povodom pogreba.

Pismo iz Hrvatske.

V Zagrebu, 17. januarja.

Včeraj se je izvršila zelo zanimiva volitev v hrvatski sabor. Poročal sem vam že v zadnjem pismu, kako navaljujejo klerikali na hrvatsko stranko prava, da jo spravijo pod svojo oblast, in kakšno zmedo so izzvali radi one volitve.

V zadnjem času prevladuje v hrv. stranki prava, ki je po številu najmočnejša stranka v koaliciji, klerikalni vpliv.

Vodstvo stranke se vedno bolj vda je temu vplivu, a radi tega vpliva je bila tudi stranka pri volitvi v Cerni tako ljuto poražena.

Vsakomur je znano, ki se bojuje proti klerikalizmu, da je klerikalizem v svojih težnjah radikalen, nepopustljiv, zlasti kadar čuti pred sabo slabšega protivnika. S klerikalizmom ni mogoče skleniti nobenega kompromisa: treba se mu je pokoriti docela ali mu pa napovedati borbo do skrajnosti.

Vodstvo hrv. stranke prava skuša v tem vprašanju balansirati, a je tako izgubilo ravnotežje.

Hrv. stranka prava je postavila v Cerni za svojega kandidata odvetnika dr. Jančikovića. Ta je moral, predno so klerikali pristali na njegovo kandidacijo, oditi v Djakovo in tamkaj obljubiti, da bo branil interese katoliške cerkve. Po daljšem prigorvarjanju se je dala tamkajšnja duhovščina pridobiti, da se je izjavila za Jančikovića kandidata. Duhovniki so namreč zahtevali, da naj bo zopet kandidat svečenik. A v kljub dogovoru so postavili na svojo roko za kandidata župnika Senca. Vodstvu hrv. stranke prava se je pa vendar posrečilo pregovoriti tega župnika, da je odstopil od svoje kandidature. Čim so pa klerikali opazili, da so s tem nevarno zrasle šanse napredni stranki, so v zadnjem hipu zopet postavili kandidata v osebi kaplana Kutuzovića, sina prejšnjega poslanca, ki je bil v okraju zelo popularen.

S tem je bil docela izigran oficialni kandidat stranke prava, ki se je naslanjal edino na pomoč duhovščine.

A dr. Jančiković je prišel na volišče, dasi ni imel zase niti pet volilcev, ki bi ga kandidirali.

Moral je odstopiti na volišču, a bil je — naravno — tako razjarjen, da je, dasi je bil oficialni kandidat stranke prava, torej rezolucijske, koalicijske stranke, javno izjavil, da izroča „svoje“ glasove frankovskemu kandidatu dr. Abjaniću.

Volitev se je izvršila brez rezultata, treba je torej ožje volitve med frankovcem dr. Abjanićem, ki je dobil 210 glasov, in Kutuzovićem, ki je dobil 151 glasov. Frankovci so dobili toliko glasov v dotičnem okraju ne morda radi moči svojih načel, marveč radi dolgotrajnega dela njihovega kandidata, ki je v okraju doma in je bil več let tamkaj zdravnik.

Drugi teden se bo vršila ožja volitev in se je nadejati, da bo Kutuzović vendarle premagal frankovca. Naprednjaki, ki so imeli kakih 70 glasov, jih bodo oddali Kutuzoviću, dasi je le ta ljuto napadal naprednjake in baš njim odvzel mnogo glasov. Vodja „seljaške stranke“ S. Radić je upal, da bo to pot gotovo zmagal — kandidiral je že pet šest krat, — a dobil je samo 77 glasov.

Priporočal je svojim volilcem, naj volijo dr. Abjanića, ker je nasprotnik reške rezolucije in koalicije.

In če bi tudi frankovci osvojili ta okraj, bi bilo to brez večjega političnega pomena. Izmed osem naknadnih volitev izza 3. maja so frankovci obdržali samo dva že preje osvojena mandata. Vseh ostalih šest si je priborila koalicija. —

Obrtni vestnik.

Telefonski pogovori po novi in stari tarifi. Novi red za telefonski lokalni promet je za telefonske naročnike, ki so dobili telefonsko napravo po 28. decembru 1906, že z navedenim dnevom v veljavi; za stare naročnike, ki so imeli telefon pred 28. decembrom 1906, stopi v veljavo s 1. julijem 1907. Kdor od starih naročnikov ne bi hotel spričo

izpremenjenih razmer več obdržati naročništva, sme svojo postajo odpovedati do 30. junija 1907 z veljavnostjo za 1. julij 1907, s katerim dnevom zadobe za stare naročnike veljavo nove tarife. Kdor do označenega termina svoje telefonske naprave ne odpove, ostane naročnik. Po novem redu je določen najkrajši čas za naročništvo za dobo enega leta, le pri telefonskih napravah, ki so v rabi le pol leta, kakor na primer v letoviščih, je naročnik vezan, obdržati telefon vsaj pol leta. Za ljubljansko telefonsko omrežje, ki je uvrščeno v peto mrežno skupino, veljajo sledeče tarife: Za opravilne telefone, pri katerih se dožene s štetjem pogovorov število letnih pogovorov v meji med 6001 do 12000 in jih je smatrati za naprave za jako velikim prometom, znaša letna naročnina 215 kron; za opravilne telefone z velikim prometom, t. j. do 3000 letnih pogovorov = 145 kron. Za telefonske naprave v stanovanjih, službe le zasebni rabi, je določena naročnina na 130 kron, pri tem bodi opozorjeno na okolnost, da pri takih telefoništev število letnih pogovorov ne sme preseči 2400, sicer se navaja na take telefone določbe o opravljenih telefonih. Pri družbenih telefonskih napravah, ki jih je ločiti v polovične, ali četinske, potemali če pri eni napravi participirata dve ali štiri postaje, znaša naročnina 90, odnosno 55 kron. Pri takih skupnih telefonskih napravah opravičuje letna naročnina 90 kron do največ 1800 pogovorov in letna naročnina 55 kron do največ 1200 pogovorov na leto. Če se prekorači dopustno število, je plačati naročnino naslednjega višjega razreda.

Novi telefonski red ima za podlago načelo, da zavisi naročnina od števila pogovorov, do katerih pride vsled klica posameznih naročnikov, dočim je bilo doslej brez vpliva na izmero naročnine bolj ali manj intenzivno porabljanje telefonskih naprav, kar je imelo posledico, da so naročniki brez skrbi in brez strahu rabili svoj aparat. Naročnik je vedel, da je s plačilom naročnine svojo dolžnost opravil. Svobodnost je vladala v telefonskem prometu. V bodoče pa vse to neha, zakaj naročnik mora vedno upoštevati, da se mora varovati prekoračenja onega števila telefonskih pogovorov, ki odgovarja po tarifi njegovi naročnini. Nad njim čuva poštna uprava in šteje število klicev. Lahko ima smolo, in upravi tiste dni, ko je telefon češče rabil, kakor po navadi, si je morda poštna uprava izbrala za dneve, ob katerih določa število klicev, ki odloča ob izmeri naročnine. Na eni strani ta trajna neprijetna negotovost, na drugi strani pa dejstvo, da je naročnik več ali manj popolnoma v rokah uprave, kateri je dana svoboda za samovoljno postopanje v prid erarju, izvestno ne bode pripravila novemu zistemu prijateljev, temnanj ker se je naročnina efektivno znatno podražila navzlic temu, da se odpravi pristojbina za graditvene stroške. Za gradbeno ali stavbno pristojbino se nihče ni vneval bila je neprijetna, ker je pripadla v enkratno plačilo, ki je marsikoga manj premožnega odvračala od pristopa k telefonski napravi. Ali ko se je to plačilo enkrat utrpelo, je ostajala leto za letom le naročnina 100 kron. In če se le na dobo šest let porazdeli stavbena pristojbina in te delne zneske priiračuna letni naročnini, se hitro pokaže trdost nove tarife, pa naj se vzame pri tem primerjalnem računu v poštev za ljubljansko omrežje tudi le naročnina za posamezne telefonske postaje z malim prometom letnih 3000 klicev. Račun pokaže po stari tarifi za 6 let znesek 750 K, to je 6 x 100 K za naročnino + 150 kron kot stavbno pristojbino, nasproti znesku 870 kron, ki ga bo po novem redu plačati novim telefonskim naročnikom tekom 6 let (6 x 145 kron).

Ker prihaja po novem telefonskem redu v poštev število pogovorov, ki je bilo doslej irrelevantno, utegne zanimati, koliko bode stal en telefonski pogovor po novi tarifi v prometu pri ljubljanskem omrežju. Pri tem vzamemo v račun največje število pogovorov, ki je dopustno po posameznih razredih. V razredu z maksimalnim številom pogovorov 12000 in letno naročnino 215 K, stane en pogovor naročnika 179 h; v razredu z maksimalnim številom pogovorov 6000 in letno naročnino 180 K stane en pogovor naročnika 3 h; v razredu z maksimalnim številom pogovorov 3000 in letno naročnino 145 K, ki bodedružil, kakor pri nas razmere stoje, pretežno večino naročnikov, bode stal en pogovor 483 h; pri telefonih v stanovanjih z letno naročnino 130 K in dopustnim številom pogovorov 2400 = 54 h; pri družbenih postajah (1/2) = 5 h (90 kron naročnina in 1800 dopustnih pogovorov) in pri družbenih postajah (1/3) = 45 h (55 kron naročnine in dopustno število pogovorov 1200). Iz navedenega sledi, da bode stranka, ki imajo večji promet in torej v večji meri rabijo telefon, rabile telefon cenejše nego oni naročniki, ki se vsled skromnejših razmer poslužujejo tele-

fona v manjši meri. Sicer pa je jasno da bode račun v resnici za vse naročnike neugodnejši, posamezni pogovori bodo seveda dražji, ker stranke ne bodo izbrale telefona v polni meri, boje se, prekoračiti zahtevano jim mero. Po naši sodbi se bode telefonski promet vsled podražitve pri nas sploh zmanjšal: stari naročniki bodo segali po telefonu le oprežno; novih naročnikov število pa bode raslo vsekakor prav počasi, kajti ob takih cenah bode vsaj v naših razmerah težko prodiral raba telefona tudi v kupčijske kroge z manjšimi obrati. Prav to pa je jako obžalovati pri tako pripravnem obšilu, kot je telefon.

Prodajne cene za tovarniško sol. Finančno ministrstvo je z veljavnostjo od 1. januarja t. l. dalje na novo določilo prodajne cene za tovarniško sol, to je za ono kuhinjsko sol, ki se oddaja iz c. kr. solnih zalog po določilih posebnih izkazov za obrtne in industrijske potrebe in namene. Tako na pr. se oddaje tovarniška sol po znižanih cenah za solitev kož strojarjem, pa tudi mesarjem, ki sole kože v ta namen, da se bolje in dalj časa ohranijo. Tovarniška sol se oddaje po znižanih cenah tudi slaščičarjem in kavarnarjem, ki jo rabijo za izdelovanje sladolea. Kdor hoče prejemati tovarniško sol po znižanih cenah, mora dobiti za to dovoljenje pristojnega finančnega ravnateljstva. Prošnje so kolka proste. V prošnji je navesti letno množino soli, ki se potrebuje, povedati je namen, za kateri se bode sol rabila in pojasniti postopanje. Cena za tovarniško sol je od 1. januarja t. l. sledeča: V Piranu in Kopru bela mordača sol I. vrste 100 kg 1.63 K, II. vrste 1.14 K; v Trstu tovarniška sol I. vrste 2.05 K za 100 kg, II. vrste 1.58 K za 100 kg.

Trgovinska pogodba z Rumunijo in Bolgarijo. Trgovinsko politično razmerje monarhije z Rumunijo je urejeno sedaj po trgovinski konvenciji iz leta 1893, ki velja za nedoločen čas proti enoletni obojestranski odpovedi. Ta trgovinska konvencija glede carinskih postav ni tarifna pogodba, ki za promet med dvema državama ugotavlja za najvažnejše blago posebne carinske zveze, marveč le dogovor, v katerem si obe pogodbeni državi zagotavljata vse tiste bonifikacije, ki se priznajo kateri koli drugi državi inozemstva. Tak splošen dogovor je seveda jako zmerne vrednosti za promet med državami, ki izmenjavajo med seboj svoje produkte v obliki meri, to tem bolj v primeru, da gre za dve državi, ki imata posebne medsebojne interese. Imeti zjamčene bonifikacije pri carini, ki se dajo drugim državam, je slabo tolažilo za državo, ki ima posebne eksportne interese za take provenijence, ki za druge države sploh nimajo nobene važnosti. Naši državni ne more biti dovolj, da ji po obstoječi trgovinski konvenciji pridejo v dobro ugodnosti, ki si jih je Nemčija izposlovala v v zadnji trgovinski pogodbi z Rumunijo, kajti ta pogodba, dasi je tarifna pogodba, jemlje ozir le na interese nemškega eksporta. Rumunija je za monarhijo važno tržišče, dasi je carinski boj s to državo v l. 1888—1890 na obeh straneh zahteval mnogo žrtve in uničil lepe in stare trgovinske zveze. Rumunija je sprejela leta 1905 avstro-ogrskih provenijenc za 82 milijonov kron, ponajveč tekstilno, konf-koijsko blago, železo in železne izdelke, premog in les; industrija za čevlje si ne more pridobiti niti del one pozicije na rumunskem trgu, ki jo je imela pred carinskim sporom. Rumunija je oddala v letu 1905 v monarhijo svojih agrarnih produktov za 39 milijonov kron. — Tudi v prometu z Bolgarijo ni potrebne stabilnosti in gotovosti za daljšo dobo doslej dogovorjene, in tudi s to državo nedostaje tarifne carinske pogodbe. Bolgarija je sprejela našega blaga v l. 1905 za 28 milijonov kron, oddala pa svojega blaga za 13 milijonov kron. Dogotovitev trgovskih pogodb z Rumunijo in Bolgarijo je deloma zavlekla carinski spor s Srbijo, s katero se je hotelo pred vsem biti na jasnem; sedaj pa dela ovire Ogrska, ki želi, da se prej rešijo nekatera temeljna vprašanja glede razmerja med Ogrsko in Avstrijo. Kakor bi bilo želeži brezodložne stanovitnosti za promet z omenjenimi državama, bode odločitev pač padla stoprav, ko se končajo pogodbeni pogajanja med Avstrijo in Ogrsko.

Glasovi z Jesenic.

— Občni zbor jeseniškega Sokola, ki se je vršil v nedeljo, 13. t. m., je bil v marsičem precej zanimiv. Zapaziti smo, da se hoče napraviti iz društva pravcati konglomerat klerikalcev, socialnih demokratov in naprednjakov po načinu laške meneštre, na drugi strani pa se hoče ustvariti nekako športno društvo, ki naj menda vsigaja člane za klovne in at-

lete po načinu dunajskih cirkusov. Na misel nam prihajajo besede tajnika češke sokolske zveze, ki je pred kratkim govoril, da je poleg skrbi za telesno vzgojo, sveta dolžnost vsakega Sokola, stati kakor lev na braniku narodnosti in svobodomiselnosti. Sokolse mora zanimati za vse, on mora biti informiran o vsem, kar se tiče političnega življenja lastnega naroda in cele države. Mislimo, da je s tem jasno povedan načrt in cilj Sokolstva. Naše skromno mnenje je, da naj se z ljudmi, ki ne morejo ali pa nečejo iz katerikoli vzrokov tega razumeti — pošteno pomote. Stopicanje v negotovosti in nejasnosti ni dobro nikjer, najmanj pa pri Sokolstvu in boljše je, da gre vse k vrugu, kakor bi se pa igrali — slepe miši.

— Naše delavstvo. Žalost obide človeka, ko pogleda na začrnele dimnike kranjske industrijske družbe na Savi. Na stotine delavstva hodi slednji dan na tlako in pri vseh teh množicah, ki jih lahko vrže brezobzirna roka vsako minuto na cesto, ne opaziš niti najneznatnejšega čuta skupnosti, da bi se v slučaju potrebe branile s skupno močjo. Povsod rastejo organizacije, med našim delavstvom pa vse spi in počiva. Na Savi životari neko klerikalno strokovno društvo, par soc. demokratov, drugače pa — ničesar. Kako se organizira češko delavstvo na narodni in svobodomiselnosti podlagi? Kdaj se vzbudi enak duh pri nas? Ali morajo res vse delavske mase pasti v žrelo mednarodne soc. demokracije, ali kar je še hušje, v goltnice brezdomovinskega klerikalizma?! Uboga delavska para, kdaj napoči za tebe dan vstajenja.

— Slovensko kmetско društvo. Odkar se je ustanovilo to prekrstno kmetско društvo, ki naj kmeta oprosti farovške komande v političnih zadevah, ne preneha pobojni „Slovenec“ s svojimi hujskarijami. Posamezne člane je začel napadati kar imenoma. Može se temu seveda le smejejo, ker dobro vedo, da bi bilo potem vse dobro, če bi društvo vodil fajmošter ali pa vsaj kaplanček. Upajmo, da pristopijo k društvu vsi poštteni in pametni kmetje in posestniki!

— Zvite buče. Zabukovec „laibžurnal“ „Slovenec“ vsako soboto pridno citira razne paragrafe občinskega reda in piscu dotičnih člankov moramo odkritosrečno pripoznati, da je silno priden ali pa ima na dan vsaj 24 ur prostega časa. Namen je prozoren: Župana se skuša z napadanjem in šikaniranjem prisiliti k odstopu. In ti modrijani računajo, da pride potem na površje slavnostni kurjevaški „zdej k“ smo glih vkup“ Kristl kot prvi občinski svetovalec. To bi se pa šopirili jezikavi Vilmanov očka! Vederemo!

— Stari Quersch namerava baje kandidirati za državnega poslanca v kočevskem okraju ter delati konkurenco prof. Peerzu in grofu Barbotu. Titularni inšpektor Quersch, ki je zlezal še v srečnih starih časih od navadnega „feldwebela“ do sedanje službe, gre v kratkem v pokoj in se bo potem bavil izključno z nemško-nacionalno politiko. Kočevjari so baje za njega silno vneti zaradi njegovega velikega navdušenja za sveto nemško stvar!

— Koroška Bela je prišla po zaščito dopisnika „Jesenjskih novic“ v „Slovenec“. Tam imajo za župnika nekega Koširja, ki je precej podoben našemu Zabukovcu. Mož ima povsod rad svoj nos, kjer največkrat ni potreba. Črnosukneži so pač povsod enaki kakor krajcarji!

— Na D o v j e m se je končno konstituiral občinski odbor. Županom je bil izvoljen G. Pezdinik v navzočnosti okrajnega glavarja. Na Dovem razvija tovarna slično politično delovanje kakor na Jesenicah. Obžalovati je, da podpirajo v tem boju nekateri neznačajni Slovenci nemško-nacionalno tovarniško vodstvo. Dobro bi bilo, take pitke enkrat pošteno okreati in jih pokazati javnosti v pravi luči!

— Jeseniški ženski odsek priredi v prid družbe sv. Cirila in Metoda veliko predpustno veselico na Svečnico, 2. februarja v gostilni K. Višnjari. Veselica je bila lansko leto zelo dobro obiskana in se je tudi letos nadejati velike udeležbe že z ozirom na blagi namen!

— Državnozbornske in deželnozbornske volitve se vršijo tekom letošnjega leta. Na Jesenicah bo napela klerikalna stranka vse moči, da vsaj nekoliko pokrije dejstvo, da nima v občini več prave zaslombe. Prvi poraz je doživela na znanem Šusteršičevem shodu na Savi, ki se je tako imenitno ponesečil, da je moral klerikalni bog Šusteršič takorekoč bežati z Jesenic. Ustanovitev kmetškega društva pa klerikalnim bisagarjem tudi ničesar dobrega ne obeta. Razume se, da tudi slovenska napredna stranka ne bo spala za časa volitev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. januarja.

— **Derschatta na delu.** Včeraj smo ispregovorili javno besedo glede imenovanja znanega Wieserja, ki je kot najmlajši izmed velikih števila kompetentov dosegel lepo mesto v Gorici. Da o kakih posebnih sposobnostih o Wieserju, niti govora ne more biti, smo tudi že pojasnili. Sedaj je dolžnost goriških Slovencev, da zapričajo odločno akcijo zoper tega Derschattovega Šulmarok-ekspozita. Vidi se nam, kakor da bi hotel Derschatta ravno ob trenutku zborovanja v Ljubnem napraviti veliko veselje svojim „heilovcem“, ki tudi v Gorici že precej ošabno stezajo svoje kremplje. Kakor je trafika na goriškem kolo-dvoru v nemških, koroških rokah, tako je sedaj postajenačelnik pristni „heilovec“, ki ima svojenatančne misije za goriško heilovstvo. Pa ne samo v Wieserjevem slučaju, tudi pri drugih prilikah se je že očitno pokazalo, da je Derschatta nemčurska propaganda prvi in zadnji motiv pri nastavljanju železniških uradnikov. Zlasti se je ta dosedaj pri avstrijskih ministrih nepoznana in naravnost škandalozna protekcija graškega bivšega advokata pokazala v slučaju nekega že znanega Otona Rösslerja. Le ta samo na sebi ravno tako nesposoben človek kakor Wieser, je bil adjunkt pri ravnateljstvu v Beljaku. Ker je rogovilil za „Los von Rom“ in roval zoper Steinwenderja, pritisnila sta škof Kahn in Steinwender na ravnatelja, ki je tudi ustregel njihovi želji in Rösslerja prestavil takoj v Waidhofen. A kaj stori Rössler? Pelje se naravnost na Dunaj v ministrstvo k Derschatti. In še predno je prišel določen dan za službeno premestitev Rösslerjevo v Waidhofen, je dospel ravnatelj Proskeja v roke braljavni ukaz od Derschatte samega, da ima Rössler ostati v Beljaku.

Kaj se to pravi? Proske je moral ubogati, dasi je Rösslerja odsvolil iz ravnateljstva in ga porinil na postajo v Beljaku. In zakaj se je vse to zgodilo? Radi taga, ker je ta Rössler občinski svetnik v Beljaku, ker je predsednik zveze Vse-nemcev na Koroškem in ker bode kandidiral v državni zbor v Beljaku, ker se bode Steinwender vrgel na Špitalski volilni okraj. Vse to je velik škandal. Sedaj smo samo še radovedni, kaj da bode z Derschattovo reorganizacijo, katero je svoj čas pompozno oznanjeval. Kakor se govori, se namerava na Dunaju, v Pragi, Lvovu in Trstu ustanoviti generalne direkcije državnih železnic, medtem ko se v deželnih stolnih mestih ustvarijo inšpektorati. Kdaj in kako se to izvede, se še prav nič ne ve. Ravno tako še ne moremo pregledati, koliko korist bodo Nemci in njihovi uradniki našli pri tej Derschattovi reorganizaciji, zlasti v — Primorju. Govori pa se, da pride v Trst kar več dvornih svetnikov, medtem ko postane bodoči ravnatelj v Trstu Kamil Kuranda kar sekijski šef ad personam. Sedanji ravnatelj pl. Ruff namreč še ni upokojen. Pač pa se bode s 1. aprilom moral umakniti omenjenemu Kurandu, ki je dobil sedaj trimesečni dopust, ker ga je bil preskočil neki od njega mlajši sekijski šef. To isto postane Kuranda s 1. aprilom in stopi na Ruffovo mesto. Seveda bode Kuranda za nas Slovence še slabši nego je bil pl. Ruff. Bog ve tedaj, kam še zrastejo Derschattova drevesa.

— **Same novosti in nič kot novosti** o Koroških prinaša kamniški listič, ki je vzel vso politično modrost in naprednost v zakup. O teh modrostih se nam piše: Zdej je prišel, — potem ko se je laskal največjemu ultramontancu Šusteršiču in mu skušal pomagati iz šlamastike radi volilne reforme glede koroških Slovencev, — do zaključka, da treba na Koroškem ustanoviti napredno slovensko stranko. Kaj pa se je drugega v „Narodu“ od našega sotrudnika trdilo nego to, da bi že davno, davno morala taka slovenska stranka na Koroškem obstajati? Toda na ta način, dragi dr. V. R., kakor jo vi hočete oživotvoriti, — na ta

način, da prihajate na pomoč najhujšemu klerikalnemu škofu, ki je personificiran klerikalnem, ki je kot tak snan tudi na Koroškem in ki je pustil priti vso nesrečo volilne reforme na koroške Slovence, — na ta način se ne ustanavlja napredna stranka na Koroškem! To je čisto napačna taktika, gospodine Ravnihar, ki kaže prav slabega politika! Pred vsem pa treba za ustanovitev svobodomiselnih stranke posvetne inteligence na Koroškem, zlasti na deželi, treba več slovenskih odvtnikov itl. Zakaj pa ne pridete na Koroško tisti, ki se širokoustite, kako je Koroškem pomagati, zakaj tičite v brezdelju in lepo na varnem doma na Kranjskem, kjer ne čutite železne pesti najzagrizenije nemškutarije, zakaj pa nima nihče poguma in energije, o kateri toliko govori „Naš list“, oziroma dr. R., da bi se naselil med koroškimi Slovenci, kjer so najhujši narodnostni boji? Kar piše „Naš list“, so same prazne besede in drugega nič. Poleg tega nima pravega pojma o koroških razmerah. Velike ogromne večine takozv. „slovenskih“ liberalcev, ki so v nemškem taboru, ne spravi nihče več v slovenski tabor, — tem ne imponira nemška naprednost nego — nemštvo kot tak, — to je zagrizena, demoralizirana kasta, ki sovraži vse, kar je slovensko. Ako bi bil člankar „Našega lista“ pazno bral dr. Oblakove podlistke, bi našel vse to, kar on razmotriva, v njih bolje proučeno, — in še več; — pred vsem pa bi si potem ne upal trditi, da je volitev poslance stranskega pomena, in bi vedel, da je edina rešitev Slovenstva v šoli, kjer zdaj ponemčujejo slovensko dečo na nečuten način ter jemljejo na najbrutalnejši način spoštovanje do materinskega jezika; slovenskih učiteljev na Koroškem zdaj sploh ni — razen dveh, treh. Od teh napredna stranka še ne more živeti... Toliko v pojasnilo „Našemu listu“, kateremu so naši podlistki še dalje na razpolago!

— **„Slovensko društvo“ v Ljubljani** vabi vnovič vse somišljenike, da pristopijo društvu kot člani. Važnost in pomen društva pač ni treba še posebe naglašati, saj mora vsak zavedni svobodomiselnih Slovencev vedeti, kako zelo nam je v današnjih razmerah potrebna krepka politična organizacija. Uspešno delovanje društva je pa le mogoče, ako je krepko materijalno podprto in če ima povsodi v Ljubljani in zunaj po deželi čim največje število članov. Pozivljamo one somišljenike, ki bi se hoteli žrtvovati in nabirati člane, naj bi se javili odboru, oziroma društvenemu predsedniku g. dr. Alojziju Kokalju, odvetniku v Ljubljani, da se jim dopolnjevo nabiralne pole in društvene legitimacije. Članarina 2 K je tako minimalna, da jo zmore vsakdo; pošilja se lahko naravnost na društvenega blagajnika g. Engelberta Franchettija v Ljubljani.

— **„Ljubljanski Zvon“ na kranjski gimnaziji.** Porčali smo že, da je v učiteljskem zboru kranjske gimnazije stavljal znani zloglasni klerikalec Evgen Jaro, mož, ki je neprestano na lovu za nevestami in bogatimi dotami, predlog, naj se „Ljubljanski Zvon“ izključi iz gimnazijske dijaške knjižnice. Pri utemeljevanju svojega predloga je Jaro osebno napadal in inzultiral dr. J. Tavčarja. V sejni zapisnik se je sprejel ne samo dotični predlog, nego so se zabeležila tudi Jarčeva izvajanja, s katerimi je utemeljeval svoj predlog. To pa Jarcu, ki je junak samo, kadar lahko strelja iz varnega zavetja izza plota, seveda ni bilo po volji in branil se ga je podpisati, dasi je priznaval, da je bilo vse zabeleženo tako, kakor je on v resnici govoril. Naposled je zapisnik vendarle podpisal, a šele po večdnevem obotavljanju. Mož je pač moral imeti zelo slabo vest, sicer bi se ne bil strahopetno branil podpisati tega, kar je preje sam govoril! Seveda „scripta manent“, besede pa izginejo brez sledu! Sicer je pa nasprotstvo

proti „Ljubljanskemu Zvonu“ dovela neustemeljeno in izvira zgolj iz klerikalne hudobije. Jaro je stavljal svoj predlog ne morda iz stvarnih razlogov, nego zgolj radi tega, da bi med dijaštvom v Kranju spravil s pota „Dom in Sveto“ nevarnega konkurenta — „Ljubljanski Zvon“. Dasi je bila tendenca Jarčevega predloga docela prozorna, vendar je predlog obveljal, ker se je zanj potegnil profesor, ki je doslej kaj rad naglašal, da je strogo svobodomiselnega in naprednega mišljenja. Auch solche Künze muß es geben!

— **Volilno gibanje na Kranjskem.** Kakor poroča „Notranjec“, namerava pri prihodnjih volitvah v državni zbor kandidirati pri klerikalni stranki „Slovenec“ zavijač Evgen Lampe.

— **Valjivi škof.** Ljubljanski škof je valjivo prijazen. Svoj čas je razposlal po Ljubljani svojo brošuro „Ali Boga stvarnika res ni treba?“, svoje pastir-ke liste pošilja raznim ljubljanskim osebam in zdaj pošilja po meščanskih hišah zastoj knjigo o lurških čudežih. Škof menda misli, da bo spreobrnil ljubljanske dame in da bo Šmolnikar svoje lurške vode prodal par polovnjakov več. Če se mož ne moti?

— **Javen kmetijski shod** priredi okrajni odbor „Narodne stranke za Štajersko“ v Celju dne 3. februarja t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“. Govorilo se bo izključno o gospodarskih zadevah in so politična vprašanja popolnoma izključena.

— **Ali je to tudi narodno delo?** Celjski opat Ogradi je bil dlje časa na glasu kot izredno naroden mož. A celjski Slovenci so se v zadnjem času prepričali, da ni vse zlato, kar se svetli. Čudno postopanje opata Ogradija v neki zadevi v občinskem zastopstvu okolice celjske, ko je hotel na prebrisan način pridobiti odbor-nike za to, da bi podpisali izjavo, da odstopajo zemljišče, kjer stoji nemški „Studentenheim“ mestni občini celjski, njegova neudeležba pri zadnjih volitvah v celjski okrajni zastop itd., vse to je celjskim Slovincem odprlo oči, da Ogradiju prav nič več ne zaupajo. A kar je opat Ogradi pravkar storil, zadostuje docela, da napravijo Slovenci križ čez „narodnjaka“ Ogradija. Ogradi je namreč brez vednosti Slovencev prodal cerkveno posestvo na Babnem za 30.000 K Vincencu Janiču, dasi je prav dobro vedel, da je Janič že pri zadnjih volitvah v celjski okrajni zastop volil z Nemci in da s to prodajo pridobe Nemci zopet en glas v skupini veleposestva. Sedaj je takorekoč že odločena usoda celjskega okrajnega zastopa. Zgoditi bi se moral pravi čudež, ako ne preide definitivno v nemške roke. In če se to res zgodi, bo to edina zasluga „vrlonarodnega“ opata Ogradija! Živel takšen Slovenec!

— **Nemčursko razbojništvo.** V Podsinji vasi na Koroškem, v slovenskem volilnem okraju, so priredili Slovenci nedolžno poučno predavanje. Prosili so vlado, naj jim pošlje zastopnika na shod, ker poznajo svoje nemške sosedo, kako besni so proti vsakemu slovenskemu zborovanju. Vlada ni poslala na shod nobenega zastopnika, pač pa je prišla najutolpa opijanjenih nemčurskih razbojnikov, ki je divje kričaje napadla slovenske zborovalce in vpila, da bo storila enega mrzlega in da bo „prato“ jedla. Ker je bilo Slovencev manj, so morali zbežati iz zborovališča, ako niso hoteli, da jim divja družal razbije glave. Ta sirov napad na slovenske zborovalce se je izvršil vsled sklepa zaupnega shoda nemško-nacionalne stranke v Kozenavru, kjer se je sklenilo onemogočiti vsako slovensko zborovanje. Na Koroškem je torej prišlo v resnici do tega, da se dela politika edinole še — s pestjo in gorjačo. Naj se le norčujo gotovi slovenski listi iz ljudi, ki to sodijo, svetujemo jim le, da pridejo na kak slovenski shod v slovenskem Rožu in spoznali bodo resnico te trditve na lastni glavi. Spoznali bodo, kako znajo Nemci licitirati s socialnimi in političnimi ideali in člankar „Našega lista“ bo v resnici spoznal to „romantiko pesti“.

Imponirala mu bo gotovo in te tam bolj, čim trše mu bo ubijala svoje „socialne in politične“ ideale v glavo. — Edini slovenski volilni okraj na Koroškem je torej res ein Kampf-mandat. Napadi se vrše celo pri pe- uočih zborovanjih! Kaj bi se šele zgodilo, če bi bilo zborovanje politično? Na to odgovorite, ki vidite na Koroškem take lepe razmere za Slovence!

— **Pošta na avtomobilu med Novim mestom in Krškimi ali Brežicami.** Kakor se nam poroča, bode prihodnje dni odposlanec c. kr. poštnega ravnateljstva v Trstu na licu mesta, to je na črti Novo mesto-Krško in Brežice, preiskaval, ako bi se rentirala pošta na avtomobilu, koje namerava ustanoviti vlada med temi kraji. Najprej bodi povedano, da se misli ustanoviti le-ta moderna poštna zveza med Novim mestom in Brežicami, tedaj do cela na državni cesti, ker je okrajna cesta od Sv. Križa na Krško preozka in v slabem stanju, vsaj kakor se čuje. Tudi bližina Zagreba odločuje nekoliko. Vlada misli najprej postaviti na to progo dva avtomobila in investirati v ta namen K 40.000. Vozila bodeda 20 km na uro. Prostora bode za 15—20 oseb. Do 15 kg je prtljaga prosta, druga poštna prtljaga ne sme prekažati 50 kg. Voznina ima znašati 6 vin. za km. Za sluzaj, da se vpeleje avtomobilni promet, odpade seveda sedanj sistem in odpade tudi poštni pavšal, ki ga država dosedaj na tej progi plačuje poštarjem v znesku K 8800. — Ta vsota bi se potem seveda namenila novemu prometnemu računu. Kakor pa je pri nas zelo umljivo, ne misli država samo iz lastnega žepa financirati to poštno reformo, ampak s pomočjo vseh občin, ki leže na in ob tej progi. Le-te so: Novo mesto, Kandija, Brusnice, Orehovca, St. Jernej, Kostanjevica, Sv. Križ, Cerklje, Brežice in event. Dolga vas, Leskovec, Krško, če obvelja prog. Novo mesto-Krško. Občine naj bi skupno plačevale erarju gotovi znesek kot kvoto začetne prometne glavnice, ki jo investira erar, in srednjo obrestno mero, odgovarjajočo glavnici in omenjenemu vsakoletnemu kvotnemu odplačilu te glavnice. Ako in kolikor bi dohodki avto-prometa prekašali izdatke, bi se to prispevanje od strani občin zmanjšalo, medtem ko vsak deficit in primankljaj čez stabilizirane občinske doneske prevzame erar. Tak je torej ta najnovejši avto-projekt c. kr. pošte. Znano je iz zadnjih ministrskih odlokov, da država vobče namerava avtomobil privzeti v službo javnega prometa. Če bi torej občine, ki bi med seboj prispevale menda v razmerju prebivalstva, smatrale to reformo ugodno in svoje prispevke za primerne in dovolj garantirane, naj se lotijo te avto-pošte, ker pride s to novostjo gotovo nekaj več življenja in prometa v te lepe naše kraje.

— **Kako so v Retečah svet-nike „zlectirali“.** Župnik v Retečah pri Škofji Loki je začutil potrebo, da gredo stari svetniki in svetnice v penzijo. In res, dal je napraviti vse nove. Seveda jih ni kupil sam, ampak brumni farani. Ko je stalo vse novo v oltarju, oznanil je s prižnice neko nedeljo: Preljubi moji! Danes tedan bomo prodajali „ta stare svetnike, pridite jih „zlectirati“! Res so prišli ljudje in s jih „zlectirali“. Enega svetnika pa je sklenil obdržati, potem je pa rekel: Može, kaj ne, vi bodede pripeljali pesek, apno, opeko, jaz bom pa zidarje plačal in bomo naredili lepo kapelico in bomo svetnika postavili noter. Brumni može so pritr-dili temu. Ganljivo je bilo videti, kako so potem ljudje penzionirane svetnike domov nosili, oziroma vozili. To smo zapisali za to, da izve svet, kako skrbje naši dobri dušni pastirji za penzionirane svetnike, da ljudje dajo nekaj denarja, ker ga imajo toliko odveč.

— **Volitve v postojnski občinski odbor** se vrše dne 24. januarja (III. razred) in dne 26. januarja (II. in I. razred).

— **Vipavska železnica.** Ministrstvo je odobrilo načrt, da se podaljša vipavska železnica od Ajdovščine do Vipavskega trga tako, da jo

bo mogoče podaljšati do Razdrtega, ko se bo zgradila proga Postojna-Razdrto-Kobdil. Iz dotičnega ministrskega odloka je tudi razvidno, da se vojno ministrstvo iz strateških ozirov poteguje za zvezo Postojna-Razdrto-Kobdil in za zvezo Razdrto-Vipava. Ako se sme verjeti poročilom, ki prihajajo v novejšem času iz verodostojne strani, utegnili bi biti proga Postojna-Kobdil najdalje do leta 1910. izgotovljena.

— **Koroški deželni zbor** se ne skliče prihodnji mesec, temuč šele meseca novembra.

— **Kandidat za tržaški mandat** še ni določen. Veliko se ugiba semtertja. Mnogi bi radi pregovorili dr. Gregorina h kandidaturi. Toda on vsled obilnih poslov — kakor je izjavil — nikakor ne more prevzeti še mandat. Ker bo de Mandič kandidat v Istri, je treba tedaj misliti na druge kandidate, katerih je v Trstu vse polno, četudi še bolj skritih.

— **Odlikovanje.** Delavci trboveljske premogokopne družbe v Zagorju Bernard Ambroš, Ivan Drčar, Franc Dergan, Nikolaj Dergan, Vincenc Izgoršek, Anton Omahne in Primož Provinsšek so dobili častno svetinja za 40letno zvesto službovanje.

— **Imenovanje.** Okrajni glavar Filip pl. Winkler je imenovan za namestniškega svetnika in referenta za administrativne in ekonomske zadeve pri deželnem šolskem svetu za Nižje Avstrijsko.

— **Poštna vest.** Vodja poštnega urada v Postojni je postal poštni asistent Peter Matoš.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo popoldne (par) se uprizori tretji in zadnji v sezoni priljubljena Stolbova veseliga „Na letovišču“, zvečer (nepar) pa slovit Hauptmannova dramatska bajka „Potopljeni zvon“. Zadnja igra se je, kar se teksta tiče, uprizorila pri nas skoro natanko po vzorcu dunajskega dvornega gledališča. Iz Londona se poroča, da se pripravljata tam prva prizoritev „Potopljenega zvona“ za letošnji maj. Prevod je poskrbel nemško ameriški gledališki kritik Charles Henry Meltzer, glavni vlogi sta v rokah znamenitih uprizarjalcev Shakespearovih iger F. H. Sotherna in Julie Marlowe.

— **Slovensko gledališče.** Druga repriza „Lohengrina“ je kazala na zunaj prijetnejše lice; v muzikalnem oziru pa ni bilo videti napredka niti pri orkestru niti v zboru, tako da v tem oziru večerajšnja predstava ni stala višje od prejšnjere. Gledališče je bilo še precej dobro obiskano

P. K.

— **Drugi veliki ljudski koncert „Glasbene Matice“.** Kakor smo že poročali, se veliki ljudski koncert „Glasbene Matice“ na občno željo ponavlja v nedeljo, dne 27. januarja ob 1/2 popoldne v veliki dvorani hotela „Union“. Opozarjamo slavno občinstvo, naj si pravočasno vsekako pa pred koncertom osigurase sedeže, odnosno vstopnice, da ne bode neposredno pred koncertom prepozno. Zadnjič več sto ljudi ni dobilo več sedežev, ker so bili vsi do zadnjega razprodani. Osobito rodoljubne zadeže, katerim se nudi lepa prilika ob zelo ugodnem dnevnem času, nujno prosimo, da blagovole na dopisnici pravočasno naročiti si sedeže. Vstopnina je ista kakor zadnjič, le sedežev po štiri krone je v parterju polovico manj, zato pa oni po dve kroni več. Gledalci balkonskih sedežev pripominjamo, da vlada proti njim decela neopravičena mržnja. Ravno narobe, baš balkonski sedeži so najlepši in najugodnejši, ker se raz njih najbolje sliši in se ima najlepši pregled čez celo dvorano. Takisto se najbolje sliši z galerijskih sedežev, ki so takoj za balkonskimi. Cene prostorom so: stojišča po 60 vinarjev, za dijak po 40 vinarjev, sedeži večinoma po 1 in 2 K, nekaj po 3 in prav malo po štiri krone. Dobro, odnosno naročajo se pismeno v trafiki gospe Češarkove v Šelenburgovih ulicah od ponedeljka naprej. Istotam se dobi popolno besedilo brezplačno.

— **V prid „Glasbene Matice“** se je po posredovanju g. dr. Karla Trillerja obrnila kazenska poravnava v znesku 250 K v kazenski zadevi Petra in Antonije Irlih in Mine Logonder proti nekemu nasprotniku, katera kazenska poravnava se je vršila pri c. kr. okrajni sodnji v Škofji Loki.

— **Plesni venček pevskega zbora „Glasbene Matice“.** Opozarjamo še enkrat na to obče priljubljeno in vlezabavno plesno prireditev, ki se vrši v „Narodnem domu“.

— **Ženske telovadne društvo v Ljubljani** je sklenilo na svojem rednem obnem zboru dne 17. t. m., da se udeleži V. vsesokolskega zleta v Pragi, ter da nastopi tudi pri javni telovadbi. V to svrhu se pozivljajo vse telovadke, ki se nameravajo udeležiti zleta ter sodelovati pri telovadbi, da se prijavijo do 1. februarja t. l. odboru. Vsaka telovadka, ki bi po priglasitvi odstopila, bo morala plačati 10 K v potovalni sklad; istotako je zavezana vsaka odbornica, ki se ne bi udeležila kake seje, plačati 2 K v isti sklad. — Zlet se vrši 28., 29. in 30. rožnika ter 1. malega srpana t. l. Nobena naj ne zamudi nudeče se ji krasne prilike, od blizu proučiti in spoznavati slovansko sokolstvo.

— **„Češnjov praznik na Japonskem“** so krstila večerjalec članice Narodne čitalnice v Ljubljani „kostumni venček“, ki ga priredi čitalnica dne 6. februarja t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“. Aranžma je prevzel pristni Japonec, ki je že večkrat v Ljubljani plesal „kake-walke“. Več o tem „prazniku“ ob priitiki.

— **Tretji planinski ples.** Damski komitej, ki mu bo pri plesu v dan 2. februarja poskrbeti za ono dobro in židano voljo, ki jo rodi gostoljubnost in postrežljivost, je poveril na svojem prvem sestanku vrhovno vodstvo gospe Franji dr. Tavčarjevi in nje namestnici gospe Minki Ogorelčevi. Kot načelnice posameznim prodajalnim oddelkom so izbrane in sicer pri šampanjou gospe Karla Ciuha in Ana Hudovernik, vinarnam načelujejo gospe Julija dr. Ferjančičeva, Marija dr. Kušarjeva, Pepina prof. Macherjeva, Marija dr. Pirčeva, Ivana Supančič, Matilda dr. Zbašnikova, bufetom gospe Minka Jebačin, Cecilija Kavčnik, Mici Koch, Elza dr. Tominskova, kavarnam gospe Marija dr. Kokaljeva, Eliza Mikuš, Marija Paulin in Rozalija dr. Staretova. Slušničarje vodite gospe Minka Ogorelčeva in Maša dr. Švigeljeva, četličarje pa gospi Minka Kandare in Darinka Franke. Sotrudnice si izberejo načelnice iz vrste dam, ki jih je osrednji odbor povabil k pristupu v komitej. Želi se, da se pridružijo povabljenke po svoji volji imenovanim načelnicam. Planinski veselici primerno dekoracijo vodi to pot društveni odbor gosp. inžen. Viktor Skaberne. Dekorira se stopnišče, katero bo plesni prireditvi središče vsega prometa, ki so mu odkazane vse prostranosti prvega nadstropja „Narodnega doma“ in celo galerija nad plesno dvorano, ker se odprti tu senzaciji bogat alpski muzej, ki naj po svoje pripomore k veselju, katerega naj prekipi vsestranski simpatični pričakovani ples planinskega društva.

— **Velika Slavčeva maskarada.** Letošnja maskarada pevskega društva „Slavec“ bo na pustno nedeljo, dne 10. februarja. Kakor vsako leto, tako tudi letos dela pomnoženi odbor obširne priprave, da se bo te priljubljena predpustna prireditev vredno pridržala svojim prednicam, saj je „Slavec“ na najboljšem glasu v prirejanju veselice. Maskarada se vrši brez enotnega naslova, kar daje povod, da bodo zastopane najraznobjejše skupine in posamezne maske, katere le zmore iznajdljiva fantazija. Ker je tudi dan maskaradi najbolj primeren, saj na pustno nedeljo se vse rado suče in veseli, bode brez dvoma letošnja maskarada sijajno uspela, tako v maskovnem kakor v zabavnem oziru. Osobito na zabavo med plesnimi točkami polaga odbor veliko važnost, ter bode poskrbel za največja presenečenja. Maskarada se vrši v hotelu „Unionu“, ter je omejena na razna vprašanja, da Sokolove telovadnice v „Narodnem domu“ za pustno nedeljo ni bilo dobiti, ker je bil pogoj stavljen, da bi se morala Slavčeva maskarada najmanj 14 dni pred Sokolovo vršiti, tem pogojem pa vsled kratkega predpusta ni bilo mogoče ustreči, osobito še, ker je Slavec že iz prvotno objavljenega dne, vsled poznejše prijavljene planinskega plesa, preložil svojo maskarado na 10. februarja.

— **Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“** ima v nedeljo, dne 27. prosinca t. l. ob dveh popoldne svoj občni zbor v restavraciji „Narodnega doma“ s temle dnevnim redom: Pozdrav predsednika, poročila tajnika, blagajnika in preglednikov, predlogi in interpelacije.

— **Pevsko društvo „Lipa“** priredi veliko predpustno veselico 1. svečana v gostilniških prostorih gospoda Pavška, po domače pri Tonetu, na Martinovi cesti. — Na IX. rednem obnem zboru se je izvolil sledeči odbor: Pavel Balog, predsednik; Anton Cerar, podpredsednik; Viktor Marolt, tajnik; Ivan Benčan, blagajnik; odborniki: Ferdinand Keber, Josip Menec, Avgust Erklavc; pregledovalca računov: Alojzij Eržičnik in Pavel Šetina.

— **Plesni venček trgovskih sotrudnikov.** Ker se letos ne vrši trgovski ples, prirede trgovski sotrudniki dne 9. svečana plesni venček v veliki dvorani „Narodnega doma“. Kakor se čuje, je za ta venček veliko zanimanje. Odbor za prireditev tega večera prav marljivo deluje ter je upati, da bode ta prireditev prav dobro uspela.

— **Osobe tvrdke Tönnies** priredi v nedeljo, 27. t. m. v „Punti-gamski pivnici“ svoj plesni venček, na katerega slav. občinstvo že danes opozarjamo, ker se odbor omenjenega osobja resnično trudi, da zadovolji cenj. obiskovalce. Vabila so se že pričela razpošiljati, vstop je pa tudi brez vabila dovoljen. Svirala bode „Ljubljanska društvena godba“. Vstopnina 80 vin.

— **Akademija.** V sredo 23. t. m. nadaljuje urednik R. Pustoslavšek svoje predavanje „Pod slovanskim svobodnim solncem in v sencii polumeseca“. Predavanje je, kakor zadnjič v veliki dvorani „Mestnega doma“ in se prične ob osmih zvečer. Predavatelj bo to pot govoril o doživljajih v Belgradu, o prebivalstvu, o srbski zgodovini in srbski književnosti ter na to očrtal potovanja v Sofijo in po Bolgarskem.

— **Kranjska podružnica avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih** priredi v ponedeljek, 21. t. m. ob polu 6. zvečer v biblioteci dvorani c. kr. deželne vlade odbo-rovo sejo z naslednjim dnevnim redom: 1) Poročilo odbornika dr. Hubert Souvana o kupni pogodbi, ki naj se sklene o priliki nakupa stavbišča za otroško zavetišče. 2) Slučaj-nosti.

— **Zlato svetinjo** je višje razsodišče mednarodne razstave v Milanu leta 1906. priznalo dr. G. Piccoliju kot sotrudniku lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

— **Mestno drsališče.** Kakor se je že poročalo, je sklenil drsališki odbor prirediti v teku prihodnjega tedna na mestnem drsališču pod Ti-voljem večerno veselico. Vrš se prihodnjo sredo, in sicer predpust-nemu značaju primerno kot kostumna veselica. Splošna želja je, da se veselice udeležijo mladin in odrasli v kostumih, da bo veselica splošna in glede skupin raznovrstna. Kostumiranje se prepušča okusu posameznikov in naj bo skupno geslo veselice: Priprosta šala in neprisljuna zabava. Pri veselici svira popolna Društvena godba. Drsališče bode čarobno razsvetljeno z lampijoni in bakljami ter se bodo užigale tudi bengalske luči. Da bo možno aranžma in nastop posameznih skupin ter nastop mladine v vrstah ali skupinah točno izvršiti, naj se udeleženci prihodnji ponedeljek, even. torek prijavijo na drsališču rediteljem Bogdanu Dreniku, Nik. Negovetiču in Cirilu Kochu. Za okrepčila bode preskrbljeno v drsališkem bufetu. Pričetek veselice je določen na 6. zvečer. Pričakovati je najmnogobrojnejše udeležbe. Dnevne vstopnice se dobivajo pri blagajniku na drsališču.

— **Pozor, trgovci!** Južna železnica razpošilja tvekdram in podjetnikom pooblastila za tukajšnji carinski urad, češ, da bo ona za nje zacinjevala. Ker je to le konkurenčni manevar proti že obstoječi zelo solidni carinski agenciji domačina in ker bi se s tem ničesar ne pridobilo, svetujemo, da naj vsi prizadeži zavrnejo to vsiljivo in umazano konkurenco.

— **Prodaja cigaretnih specialitet.** Doslej so imeli gostilničarji in kavarnarji le proti posebnemu dovoljenju prodajati na drobno cigarete-specialitete. Finančno ministrstvo je odpravilo to določbo in odredilo, da se smejo v takih domačih trafikah prodajati vse vrste cigaret, ki se navadno prodajajo. Kdor ima dosedanje omejevalno dovoljenje, mora prositi, da se mu odpravi, če hoče prodajati svalčice vseh vrst.

— **O priliki podražitve pošt-nih vrednotnic** omenjamo, da so poškodovane poštne vrednotnice pri poštini uradih lahko zamenjajo, in sicer dopisnice, zaloške, nakaznice, poštne spremnice, denarne kuverte itd. in to tudi, če so že popisane, pomazane in natrgane, samo da niso še s poštino pečatom udarjene. Doplača se 1 vinar k vsakemu poškodovanemu kosu in dobi se pri poštinem uradu ali prodajalcu toliko pošt-nih vrednotnic nepoškodovanih. Tudi v slučaju, da se že odda zavo in pošto in je oddajatelj poštino od njega plačal, pozneje pa se premislil in zavo in zahtevo nazaj dobil, dobi povrnjeno plačano poštino, ako zavo od tistega urada še ni bil dalje poslan. Povrnjenega pa ne dobi za poštno spremnico. — Stare poštne nakaznice po 2 v so še vedno v veljavi in ostanejo do 31. t. m. S 1. februarjem se vpe-ljejo nove po 3 vin.

— **Iz Sore** se nam piše: Dne 6. t. m. je bilo v Sori kmetijsko poučno predavanje, katero je imel go-spod ravnatelj Pirc iz Ljubljane.

Predavanje je bilo prav dobro obis-kano in le želeli je, da bi se večkrat čula taka predavanja. Poslušalci so bili jako hvaležni gospodu predavatelju. Dne 13. t. m. vršila se je predstava v korist prostovoljnega gasilnega društva v Sori. Peli so domači pevci mešane zборе jako lepo, za kar so želi od poslušalcev obilo pohvale. Predstavljal so potem komičen prizor: „Kmet in fotograf“. Ta prizor se je imenitno posrečil in se je vse od smehu treslo. Ravnatoko je izpadla veseliga: „Polžejedec“. Vsi igralci in igralke so svoje vloge prav dobro rešili, tako, da pričaku-jemo videti jih kmalu v kaki igri zo-pet. Sedaj, ko se je razburjenje po sorski aferi nekoliko poleglo, potrebno je, da se začne delovati dalje za iz-obrazbo in napredek. In to upamo, da pojde, ker je ljudstvo vneto za to. Vse tiste pa, ki tako zvesto stoje na strani Soranov prav lepo zahva-ljujemo in jih prosimo za daljno na-klonjenost.

— **V Vašah pri Preski** je umrl nedavno neki posestnik po domače Knez. Znan je bil kot strahovit žganjar in velikokrat so ga našli ležati za kako mejo pijanega. Spil je vsak dan povprečno 1 l špiritovega jeruša. Bil pa je ta revež strasten klerikalec, in ker je bil le redkokdaj trezen, je vedno okoli agitiral za ka-toliško stranko. S Pomarančarjem v Preski sta bila velika prijatelja, ven-dar se Knez zato ni nič poboljšal, ampak je pil in pil, da se je slednjič prepil. Umril ga je šnops. Sedaj pa čujmo, kako piše „Domoljub“ o tem umrlem možu: V Vašah pri Medvo-dah je umrl po dolgotrajni (?) bole-zni (!) Andrej Zirovnik p. d. Knez. Rajni je bil vsa leta naročen na „Domoljub“ in eden izmed najbolj delavnih (!) mož v medvodski občini. Bil je vzoren gospodar, skrben oče in zmirom mladeniško vnet za dobro stvar, med svojimi sosedi najbolj agilen agitator ob raznih volitvah. Domačim društvom je bil velik do-brotnik. Bil je tudi vsa zadnja leta član kraj. šolskega sveta in obč. od-bora in več let tudi ključar farne cerkve. Zaslužnemu možu pa bodi ohranjen blag spomin! Koliko za-res zaslužnih ljudi je že umrlo, pa jim „Domoljub“ ni pisal tako gin-ljivo. Knezu pa piše tako, da bi člo-vek mislil, kakšen veljaven možak je bil. Ne vemo, pravzaprav, ali se „Do-moljub“ norčuje iz njega, ali ga v resnici tako poveljuje. Resnica je, da je bil rajni Knez navaden pijan-ček in nič drugega. Kaj bo rekel dr. Krek, lko pijanstvo tako poveljuje „Domoljub“?

— **Predavanja v Marijinih družbah** se odlikujejo po izbornih predmetih, ki se obravnavajo. Tako je v dekliski Marijini družbi v Gradu pri Bledu predaval kaplan Ahačič prvi večer o tepežkanju, drugi pa o črnih bukvah in Kolo-monovem žegnju. Prav imenitna predavanja zares, zlasti ker so se vršila zvečer! Ali ni bilo gotovo lepo videti lepega kaplana med množico mladih punic — devic nad 32 let se ne sprejema v Marijine družbe! Upamo, da predavanje ni bilo dolgočasno in da kaplan o tepežkanju ni le govoril, ampak tudi praktično pokazal njegov blagodejni uspeh in vzvišen pomen.

— **Prostovoljno gasilno društvo na Hrušici, Gorenjsko,** je pri-redilo preteklo nedeljo, dne 13. t. m. društveni plesni venček pri g. pod-načelniku Lovru Krivicu s prav po-voljnim izidom. Udeležba je bila zelo živahna. Posebna zahvala gre bratskim društvom s Kranjske gore, Dovjega in Mojstrane ter najbližnjemu sosedskemu društvu z Jesenice, kateri so v lepem številu pokazali svojo bratsko ljube-zen, bližnjemu v pomoč ter s tem pripomogli do lepega gmotnega uspeha. Prisrčna hvala jim! Redni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. pri gospodu načelniku Mateju Kobentarju. Začetek ob 4. uri po-poldne.

— **Jeseniški „Sokol“** priredi v nedeljo, dne 27. t. m., ob 7. uri zve-čer v Guštinovi restavraciji na Jese-nicah veliko plesno veselico. Svirala bo sl. „Sokolska godba“ iz Prvačine v sokolskem kroju. Vstopnina 1 K 20 v, člani plačajo polovico, dame proste. Čisti dobiček je namenjen za napravo društvene zastave.

— **Šmartinske orglje.** Znano je, da je bilo v Šmartnem pri Litiji nabranih več tisočakov za nove orglje. Po čudni previdnosti bivšega dekana Žlogarja so pa tisočaki nekam skop-neli, da je ostal komaj sled, kjer so bili. Žlogar je odšel iz Šmartna, kjer je zafračkal imenovane tisočake, na njegovo mesto je pa prišel za dekana bivši marijapoljski kaplan Rihar. Za božjo čast vnet se je takoj spomnil, da je treba v cerkvi novih orgelj in ker ni bilo denarja zanje, hajdi na beračenje. V Šmartnem so pa ljudje, ki nimajo veselja darovati cerkvi, kadar se kakemu božjemu namestniku poljubi; upli so se beračenju in ne dajo nič. Rihar je žalosten in takole zdihuje po „Domolubu“: „Pobiralo

se je zadnje čase in se še za nove orglje, pa vsi ljudje nimajo odprtih rok — razen vrlih fabriških deklet in par radodarnih hiš — zato bo treba še par let čakati, da se napravijo nove orglje. Iz „lufta“ se taka stvar ne vzame. Liberalci, ki se pridružajo na čisto krščansko srce, so se skrčili, ko se je pobiralo. No, bomo pa še nekoliko počakali.“ Smilijo se nam tovarniška dekleta, ki svoje z žulji prislužene kronice no-sijo v duhovniški žep in ne vedo, kaka usoda lahko doleti njihov denar! „Iz „lufta“ se taka stvar ne vzame“. Ne, ne! Tudi Žlogar ni iz „lufta“, jema! Lepa tolažba za fabriške de-lavke pa je, da jih bo Rihar še par let molzel za nove orglje. No, morda se pa ženske sčasoma spametujejo in se ustaviro prisiljenemu davku!

— **Sola na Muljavu.** Z ozirom na predstoječo defintivno rešitev se nam piše: Vsi zli duhovi, mislijo ne-kateri, so se zbrali proti muljavski soli. A temu ni tako! Le par od kle-rikalnih županov in župnikov zape-ljanih kratkovidežev deluje proti soli. A onim odločilnim faktorjem na-te „vel-može“ pač ni treba ozira je-mati — že iz principa ne — da taki pač ne morejo govoriti proti soli, ki sami ali ne znajo ali pa z največjim trudom podpišejo svoje častito ime. Z iz tega se razvidi dovolj jasno njih kratkovidnost, kako hitro so se usedli na limanice krškemu županu in onemu doktorju sv. pisma. Povedano je že bilo, kako so ti učenjaki „na-farbali“ naše nerazsodne moze, koliko bodo morali plačevati naklad radi zi-danja novega šolskega poslopja. [A pustimo to in navedimo le nekaj fakto-v, ki jih ne ovirajo noben učenjak iz Krke ali kjersi če bodi. Otroci iz vasi Mu-ljava, Bajani vrh, Kompolje. Polja in Kala morajo hoditi v oddaljeni Sent Vid v šolo. Če pa pomislimo, da ima odrasli človek (pa morda dobro iti!) malo manj kot dve uri v St. Vid, pu-stimo pa razsodnožem, da sami pomi-sljijo, koliko časa da potrebuje otrok šestih let, da napravi to pot. Zjutraj morajo od doma že ob polu 7., da morejo priti do devetih v St. Vid v šolo. Domov pridejo pa zopet šele ob šestih zvečer. Torej morajo biti otroci od šestih do dvanajstih let 11—12 ur brez jedi. Plenus venter non studet libenter, a tudi s pajčevinami v želodcu ni nič, kaj še mal otrok, posebno razpoložen za uče-nje. Da je pa pri tako majhnih otrokih naravnost uničevalno z ozirom na njihovo zdravje, pač ni treba še posebej omenjati. A kaj še to! Pride slaba vreme, dež in sneg, mraz, slaba pot in vse mogoče, otroci imajo slabo obleko in obutev ter morajo premočeni presedeti cel dan. Mi pa hočemo, da so naši otroci zdravi in čili ter nočemo, da bi bole-hali po krivdi nekaterih zaslepljencev! Če pridejo potem otroci o pravem času v šolo ali ne, ali pridejo šele ob desetih, tudi ni vseeno. Pa naj pride učenec, kadar hoče, mislimo pa, če majhen otrok hodi debeli dve uri v šolo, ni več posebno ukažljen, ampak spi v klopi, kar ni čuda. Drugi prihajajo redno v šolo, se kaj nauče, naši pa zelo neredno, ker drugače sploh ni mogoče, zaostanejo in ne morejo drugim slediti pri pouku. Pa dotaknemo naj se tu še malo šentvid-skih šolskih razmer. Informirali smo se in izvedeli iz verodostojnega vira, da pride v St. Vidu od 137 do 140 otrok na vsakega učitelja. Pravimo samo 137 (minimum!) na vsako učno moč pri celo-dnevnem pouku. Pa vse bi še bilo, ako bi bila vsaj šola zato. Otroci so v zadublih in vlažnih prostorih stisnjeni kot slaniki v sodu; pomisliti moramo, da sede učenci kar po tleh. Da je pri takih razmerah vs-k uspeh nemogoč, pa ni krivo tamonje učiteljstvo, ker tudi, če bi prišli vsi najboljši, priznani pedagogi in meto-diki celega sveta, ne opravijo nič. Učiteljstvo je preobloženo, povrhu je pa še šolsko poslopje tako, da ni vredno, da bi se z dinamitom podsul o in poglavo v zrak. Baje se je prosilo za paralelo, pa oni akti neki spe v Ljubljani spanje pravičnega. Radi šentvidskih razmer samo toliko, da uvidijo odločilni krogi, da se našim, od pota zmučenim in povrhu še la-čnim otrokom ni mogoče nič naučiti vsled neznosnih, prenapolnjenih šol-skih prostorov. Krčani delajo na to, da bi hodili naši otroci na Krko v v šolo. A s tem je nam preklicano malo pomagano! Otroci imajo že eno uro do krške šole. Omenili smo že preje radi jedi in vsakovrstnega vre-mena, kar se Krke prav tako (če ne še bolj!) tiče, kot St. Vida. Končno opozorimo odločilne faktorje še enkrat, ne glede na to, da je **protipostavno**, da morajo ho-diti otroci imenovanih vasi tako daleč v šolo, samona golo dejstva, ki smo jih zgoraj na-vedli. Drugje se vsiljujejo šole, nam pa, ki prosimo za-njo, razen parkimovcev, sepa delajo ovire, ko je celo stav-bišče brezplačno na razpolago in so vsi razumni močje zanj.

Se enkrat prosim odločilne kroge, naj se vendar usmili uboge naše dece. Jupiter.

Električno razsvetljavo je dobila parketna tovarna g. J. Golčeva v Trebnju.

Vsled sladoskromnosti prišla ob jezik. V Sabočevem pri Borovnici je nasel posestnik vulgo Špan konjeva zobanja. Poleg konj k jaslim privezana sivka je dobila tudi slast po vabljenem zobanju ter stezala svoj dolgi jezik in tako polagoma kradla konju namenjeno večerjo. Konj je bil pa kmalu "teh špasov sit" in ker se je opravičeno čutil prikrajšanega v svojih pravicah, hlastne po predolgem kravjem jeziku in ga odgrizne prav pošteno porcijo. Krava, za katero je imel gospodar 140 gld., se nahaja v strašanskih bolečinah in bi jo dali mesarju, ko bi ne imela v kratkem teliti; a se ne ve, če bo dočkala te materine sreče.

Nemška nestrpnost južne železnice. Koncem prvega tedna tega meseca je nadzoroval postajo južne železnice v Logatcu višji uradnik iz Trsta. V uradni sobi zagleda na steni slovenski bločni koledar. Takoj so ga morali sneti ter naročiti nemškega iz Ljubljane, ker on ne trpi ničesar slovenskega v uradu. Pri tej nemurni nadutosti tega možičelja se pač ne bodemo čudili, ako zvemo, da je naročil za podrejene mu postaje tudi "luft" iz Gornjstajerskega.

Za župana občine Rakek je izvoljen zopet g. Ivan Fatur, trgovec in gostilničar na Rakeku.

Pasji kontumac imajo v postojnskem okraju. Traja 3 mesece.

Derganz — obsojen. Mestni ekonom celjski, znani renegat-Hrvat, Derganz je pri zadnjih občinskih volitvah na Teharjih imenoval g. dr. Stikerja lažnjivca. Zdaj je bil obsojen zato na 20 K globe.

Zblaznel je v Mariboru 57-letni krojaški pomočnik Blaž Kovčič. Bleda se mu, da ga zasledujejo medvedje in tigri, in da mora eksplodirati.

Umrila je v Gradcu vdova policijskega ravnatelja gospa Ana Schadek roj Ulepič, stara 92 let. Pred leti je živela v Ljubljani, kjer je bil njen mož komisar pri takratnem polic. ravnateljstvu.

Smrt pri igri. V Celovcu je pri igranju šaha nenadoma umrl hišni posestnik Anton Magomečnik. Otpnilo mu je srce.

Utonil je v Vrbskem jezeru poštni sedl Juri Lučnik, ker se mu je udrl led pod nogami.

Delavska zavarovalnica proti neizplačanju v Trstu je te dni razposlala sledeče naznanilo svojim slovenskim članom-podjetnikom: "Počastimo se Vam vročiti naznanje priloženo novo tarifo zavarovalnih prispevkov ki stopi v veljavo dne 1. jan. 1907. v Trstu decembra 1906." Tako lepa slovensčina se piše v tistem zavodu, o katerem vpijejo naši socialni demokratje, da jo hočemo Slovenci iztrgati delavcem iz rok. Ne delavcem, ampak Italijanom, ki ne znajo našega jezika, dasi je tako ogromno število članov slovensko. Naj ne naši socialni demokratje raje pričuje svoje italijanske tovaršne pravilne slovensčine, nego da nam očitajo nepošteno namene.

Iz vlaka je skočila. Kmetica Anka Malojčič iz Gudovca na Hrvaškem je peljala v Budimpešto v Pasteurjev zavod hčer, ki jo je popadel stekel pes. Ko se je vračala, izstopila je v Križevcih v restavracijo, a vrnivši se, je stopila v napačni vlak. Ko ji je sprevodnik na potu zagrozil, da jo bo dal na prvi postaji zapreti, je to žensko tako prestrašilo, da je skočila iz vlaka. Padla je tako nesrečno, da so ji kolosa odrezala obe nogi pod koleno. Tudi je dobila hude rane po glavi. Prepeljali so jo v bolnico usmiljenih bratov v Zagreb.

Opustitev dveh kadetnih šol. Cesar je odobril opustitev pehotne kadetne šole v Trstu in artiljerijske kadetne šole na Dunaju s koncem tekočega šolskega leta.

Nogo si je zlomila 7letna Emilija Mahnič iz Gorenja pri Trstu. Prepeljali so jo v tržaško bolnico.

Smrt v gledališču. V Zagrebu je v gledališču zadela gal-gostilničarka Barbaro Cerjak. Bila je takoj mrtva.

Karavanski bratje priredili na Svečnico, dne 2. svečana v gostilni gospoda Vetrca (Florjanske ulice št. 6) plesno veselico.

Aretovala je včeraj mestna policija zastopnika in gostilničarja tvrde "Fellin Del Au". 41letnega Hijeronija Busattija iz Bellune v Italiji, ker ga navedena tvrda dolži, da jo je pogoltnil, oziroma ponesveril 9000 K. Busatto pravi, da se ne čuti krivega in da bo do te tudi dokazal. Oddali so ga ces. kr. deželnu sodišču.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora

v Heb 40 Hrvatov, iz Amerike so pa prišli 4.

Izgubljeno in najdeno reči. Posestnica Franciška Marinčičeva je izgubila tri tolarje, katere je našel Vincencij Cepuder.

Na mestnem drsališču pod Tivolijem svira jutri od 11. do polu 1. ure opoldne "Ljubljanska društvena godba".

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert v "Narodni kavarni" (Gospokse ulice). Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Ljubljanski sekstet na lok koncertuje danes zvečer ob 9. uri v "Narodni kavarni". Vstop prost.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 1. do 17. januarja je dela iskalo 42 moških in 115 ženskih službenec. Delo je bilo ponudeno 31 moškim in 106 ženskim službenecem. V 103 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj: moški: 1 hotelski sluga, 6 trgovskih slug, 5 konjskih hlapcev, 1 kočijaž, 2 kmetijske hlapce. Ženske: 3 računajoče natakarice, 6 podnatakarice, 2 gostil. kuharice, 4 gostil. deklice, 4 kuharice, 2 sobarice, 12 deklic za vsako delo, 3 kmetijske deklice. Dela iščejo: moški: 1 strojnik, 3 dinarji. Ženske: 2 trafikantini, 1 prodajalka kruha, 3 šivilje, 2 orožniški kuharici. Oddati je takoj stanovanje z 1, 2 in 3 sobami, več mesečnih sob, za maj stanovanje z dvema sobama. 3 stanovanja so bila oddana. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Izhaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva "Merkur". V službo se sprejmejo: 1 poslovodja manufakturne stroke, 2 knjigovodja in korespondenta, 1 kontorist (boljša moč), 2 potnika, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 1 kontoristinja večša laščine, 1 blagajničarka večša laščine, 1 prodajalka, 5 učenec. Službe iščejo: 2 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondent, 2 kontorista, 12 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočnika železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 10 kontoristinj, 3 blagajničarke, 4 prodajalke.

Najnovejša novica. Dunajska mestna občina tožina učno ministrstvo za 291.000 K, ki jih je občina izdala od leta 1870. do 1892 za učne moči, ki so suprirale okrajne šolske nadzornike.

Nečak Tolstega zgor. V Behovi je zgor grad grofa Nikolaja Tolstega povodom novoletne svečanosti. Pet gostov in grof so zgor.

Za ponesrečene pri potresu na Jamajki je darovala angleška kraljica 24.000 K.

Dva srečna človeka. Pri žrebanju loterije za Pasteurjev zavod v Parizu je zadel srečko 500.000 frankov neki trafikant, 100.000 pa neki nabiralec cunj.

Tragedija rodila tragedijo. V New Yorku je poslušal trgovec Fallon v gledališču neko tragedijo. S strahom je gledal, da se na odru igra takorekoč njegova lastna tragedija. Glavni junak je bil zaljubljen v ženo svojega prijatelja. Ko je pa ženi odkril svoje srce ter jo prosil, naj ž njim pobegne, ga je odbila, kar je mladenič tako razvnelo, da je ustrelil njo in sebe. Pri pogledu na vse to se je Fallon tako razburil, da je naravnost iz gledališča tekkel k ženi svojega prijatelja, ki jo je strastno ljubil ter jo prosil, naj pobegne ž njim. Ker žena tega ni hotela, jo je ustrelil, sebi pa je prerezal vrat.

Zagonetni dogodki na ladjah. Blizu Konstance se je nedavno potopila bolgarska ladja, ki jo je vihar s proge Varna-Burgas tako daleč na sever zanesel. Posadka 10 mornarjev je bila rešena. Mornarji so pravili, da so med nevihto valovi odnesli kapitana od krmila. Toda te izjave so si nasprotovale, da je nastal sum, ali se niso morda mornarji spuntali ter kapitsna ubili. Na ladjah se je našlo 100 Manlicherjevih pušk in proklamacija revolucionarnega odbora v Adrijanopolju s sliko agitatorja Sarafova.

Prebivalci naše države leta 1800 in 1900. (Po uradni statistiki). Avstrijsko (300.011 km.) je imelo leta 1800 12.800.000 ljudi, sto let pozneje pa 26.250.000. Od teh je bilo leta 1800 Slovanov 57%, Nemcev 39%, Rumunov in Lahov 4%. Sto let pozneje je bilo Slovanov 60% (torej 3% več), Nemcev 36,2% (skoro 3% manj), Rumunov in Lahov 3,8%. Število Nemcev je torej padlo. Zakaj? Leta 1800. ni bilo narodne zavednosti, ki je propadla vsled nemške vlade cesarja Jožefa II. in mnogo ljudi drugih narodnosti se je prigrabilo k Nemcem. Zdaj pa se ljudstva vračajo k svoji rodni materi in se

oglašajo zopet k materinskemu jeziku. Koliko bodo le še takrat Nemci izgubili, ko se bo šlo ljudstvo po materinskem jeziku in ne po občevalnem. Na Ogrskem so se silno pomnožili Ogrji na škodo Slovanom in Rumunom. Najbolj pa so se pomnožili za teh 100 let židje, ki jih je bilo leto 1800 le pol milijona, zdaj pa jih redimo že čez dva milijona.

Velike katastrofe leta 1906.

V minulem letu se dogodilo več velikih katastrof nego katero drugo leto. Mesec januar 1906 je minil brez velikih nesreč toda že meseca februarja so opustili vihar in morki valovi "Društvene otoke" v Tišem Oceanu, pri čemer je zgubilo življenje več sto prebivalcev. Od 14. do 16. februarja je razdejal potres v Kulumbiji mnogo vasi in mest. Število mrtvih so računali na 2000 Dne 22. februarja je zgorelo gledališče v Santiagu de Chile. Pri tem je zgorelo tudi mnogo ljudi. Dne 3. marca je v Alabami (Severna Amerika) izgubilo 150 ljudi življenje v strašnem orkanu. Početkom marca je v Finskem zalivu odnesel led nad 1000 ribičev, od katerih jih je več sto utonilo. Isto tako so v začetku meseca marca bruhali vulkani na otoku Havaj; šest vasi je bilo razdejanih. Dne 10. marca se je pripetila grozna katastrofa v premogovnikih v Courrieresu na severnem Francoskem, 1200 rudarjev se je v podzemskih rovih zadušilo vsled eksplozije plina. Dne 17. marca je bil velik potres na japonskem otoku Formoza; okoli 4000 mrtvih. Dne 4. aprila je pričel bljuvati Vezuv, bljuvanje je trajalo do 12. aprila. Te erupcije spadajo med najsilnejše tega ognjenika. Mnogo mest in vasi je bilo opustošenih, našlo je smrt tudi več ljudi. Dne 15. aprila je bil zopet potres na Formozi, vsled česar je bilo zopet več ljudi ubitih. Dne 18. aprila je bila grozna katastrofa v Kaliforniji. Silen potres je porušil mesto S. n. Francisko, nad 2000 je bilo mrtvih. Dne 1. julija sta na Angleškem trčila skupaj dva vlaka, vsled česar je bilo ubitih 23 oseb. Dne 5. avgusta so se ob španski obali pri Kartageni potopili italijanski parnik "Sirio", utonilo je 328 oseb. Dne 16. avgusta je silen p tres razrušil mesto Valparaíso ter druga mesta in vasi v Čile, vsled česar je izgubilo življenje par tisoč ljudi. Istega dne je pal v Oklahami v Severni Ameriki v reko Cimaron ekspresni vlak, 200 ljudi je utonilo. Dne 25. septembra je bil v Woblie (Amerika) silen vihar; nad 5000 hiš je bilo poškodovanih in nad 80 ljudi ubitih. Dne 25. septembra se je v Indusu v Indiji v reki potopil parnik z 260 potniki. Dne 8. oktobra je bil strašen orkan v Japonskem morju; utonilo je baje nad 1000 japonskih ribičev. Dne 15. oktobra je bila velika katastrofa v premogovniku Wingete na Angleškem, 30 delavcev je bilo mrtvih, okoli 300 pa zasutih. Istega dne je nastal na parniku "Hankov" v luki Hongkong požar. Več sto ljudi je zgorelo ali pa utonilo. Dne 16. oktobra se je potopila francoska podvodna ladja "Lutin" pri Biserti. Mrtvih je bilo 16 mornarjev. Dne 21. oktobra se je potopil ruski parnik "Varjagin", ki je pri Vladivostoku zadel na mino 150 oseb je bilo mrtvih. Dne 26. oktobra je vtonilo vsled viharja 822 janskih ribičev, ki so iskali koral, skupno z 230 čolni. Dne 19. oktobra je bil silen orkan na otoku Kubi, nad 1000 oseb je bilo ubitih, škoda pa za 10 mil. kron. Dne 28. oktobra se je v Neverseju (Severna Amerika) zrušil z mosta električni vlak. Bilo je 60 mrtvih. Dne 12. novembra je bila v Indijani (Severna Amerika) železniška katastrofa, pri kateri je izgubilo življene 147 oseb. Dne 28. novembra je bila silna eksplozija razstreljivih tvarin v Wittenu (Westfal). 34 oseb je bilo ubitih, 150 pa ranjenih. Dne 23. decembra je v Meneapolisu vlak trčil z lokomotivo pri čemer je bilo 25 ljudi ubitih. Končno je bil predzadnji dan leta potres v Boliviji. Ta kronika seveda ni še popolna.

Želje o novem letu. Ženevski časopis "La Semaine littéraire" se je obrnil na razne ugledne Francoze, da izjavijo svoje želje o novem letu. Kritič Faguet je odgovoril: "Želim umreti preje, kakor se moji bedasti domovini pripeti, kar slutim." General Galliffet je odgovoril: "Želim, da bi v tistem kraju na drugem svetu, kamor se kmalu preselim, bila republika pod predsedstvom Roosevelta, pod vrhovnim vojnim poveljstvom Ojame, admiralom Togo, pod modrim finančnim ministrom, kakršen je Poimare, s policijskim načelnikom, kakor je Lepine. Želim svobodno vero, kjer bi naj bili vsi učitelji daleč proč od politike. Želim, da bi v oni republiki vsi ljudje od 20. do 60. leta, ki ne delajo ničesar koristnega, bili proglašeni za nadležne ter bi jih izgnali. Končno želim, da bodem v oni republiki koristen državljan." Dr. Binet si samo želi, naj bi se s človekom ne postopalo slabše kot z živino. Lemaitre želi, naj bi se njegovi somoščani,

ako se že ljubiti ne morejo, vsaj pustili medsebojno v miru. Pavel Her-vien je pisal: "Želel bi zvedeti, čemu je človeštvo na svetu".

Kaj znemo pridnosti. Jožef Wright, profesor profesor jezikoslovja na vseučilišču v Oxfordu na Angleškem, je bil s 17. letom rokodelski vajenec. Šele v 18. letu se je naučil pisati in brati. S svojo brezprimerni marljivostjo in željo po napredku in izobrazbi je prišel na Nemško, kjer je v Heidelbergu obiskoval tamošnje vseučilišče, kjer je bil najboljši dijak in je kot tak postal doktor modroslovja. Danes je Wright eden najuglednejših učenjakov na Angleškem.

Novi milijoni za germanizacijo Poljakov. Kakor poroča "Kölnische Zeitung" iz Berolina, bo vlada s 1. aprilom 1907 nazakala nove ogromne vsote za kolonizatorske namene v pokrajinah, kjer žive Poljaki.

Ogoljufani princ. Princ Friderik Karel Hohenlohe je naročil leta 1905. pariškemu menjalcu Fleresu, naj poizkusi zanj srečo z nakupom vrednostnih papirjev neke pekinske družbe. Kupčijo sta vodili po Fleresovih podatkih londonski banki William in Glover & Co. Nekega dne je predložil Fleres princu izkaz, po katerem bi manjkalo 479.445 frankov. Kupčija pa se je zdela princu sumljiva. Poizvedel je, da v Londonu ni navedenih bank. Princ je ovačil vso zadevo državnemu pravdnstvu, ki je dognalo, da ni sklenil Fleres najmanjše kupčije za princa. Ako bi princ ne bil izročil zadeve državnemu pravdnstvu, bil bi ogoljufan za 4.800.000 frankov. Ogoljufan pa ni bil samo princ Hohenlohe, marveč tudi drugi plemiči. Rodbina vojvode Broglia je izgubila več milijonov. Tudi princa Orlov in Ganav sta bila ogoljufana.

Vsestranski nemški cesar. Cesar Viljem se je nedavno po obedu v nekem častniškem kazinu zelo nevoljno izrazil o delikatesah, šampanjon in drugih vinih, ki so se pili pri tem obedu. Obvestil je vse častniške kazine, naj bo tudi v njegovi navzočnosti obed vsakdanji, obstoječ iz juhe, ribe, prikuhe, pečenke in sira. Pije se naj le navadno belo ali rdeče vino. k pečenki pa kozarec nemškega šampanjca. Kmalu bo cesar predpisal, koliko kozarcev vina sme vsak častnik izpiti.

Farška bisaga. Pri inventiranju v škofjskem seminarju v Versaillesu je našla komisija po raznih omarah in predalih za 6 milijonov vrednostnih papirjev in 250.000 frankov v gotovini. To pač najbolje priča o revščini katoliške cerkve. Ker se seminar ni prijavil za versko zadruzo, zapade najdeno premoženje okraju za reveže.

Obisk nemških vseučilišč. V začetku zimskega tečaja je bilo na vseh vseučiliščih Nemčije vpisanih 45.136 dijakov, dočim jih je bilo v lanskem poletnem semestru 44.942. a v zimskem tečaju l. 1905. pa 42.390. Pred petimi leti je bilo na vseh nemških vseučiliščih vpisanih še samo 35.518 dijakov, pred desetimi leti 30.043, pred petnaštimi leti 27.080, a pred 30 leti (1876/77) pa le 17.457 dijakov. V tridesetih letih je tedaj naraslo število dijakov za 27.679 ali za 159%. Največ dijakov je letos vpisanih v Berlinu (5188), najmanj pa v Rostocku (645).

Umor? V Parizu so nedavno oblastveno izkopal pred šestimi tedni v 76. letu umrlega večkratnega milijonarja Naatza. Prišli so baje na sled zločinu. Neki zobozdravnik je predložil kmalu po milijonarjevi smrti oporoko, s katero se prvotna oporoka preklicuje ter daruje vse premoženje zobozdravniku. Milijonarja je baje zadela kap na stopnicah v zobozdravnikovem stanovanju. Začela se je preiskava o zagonetnem slučaju.

Amerikanska. V nekem ameriškem listu se bere sledeče: Mož, ki uporablja mazulj na tilniku za ovratnikov gumb, ki zvečer ustavi uro, da se ponoči ne obrabijo kolesca, ki izpušča pike na i in črte pri t, da si prihrani črnilo, ki si sposodi denar, da ga na višje obresti posodi drugemu je še vedno kavalir v primeri z onim, ki sprejema in bere list dva, tri mesece, a ga, ko je treba plačati naročnino, vrne z opazko: "Se ne sprejme!"

Kako si želijo Čehi srečno in veselo novo leto? Namesto da bi poslali Bog znaj koliko pisem in razglednic, pošljejo svoji šolski družbi določeno svoto denarja in ta natisne po vseh časopisih, da želijo ti in ti (sledi na tisoče imen) vsem svojim znancem in prijateljem vse dobro v novem letu. S tem si vsak prihrani mnogo pisanja, družba pa ima lep dobiček. Slovenci, posnemajmo jih!

Božično darilo ruskega carja. Predsednik bolgarskega odbora Car-osloboditelj Aleksander II. je dobil za božično darilo od ruskega carja 162 starih topov, in sicer 100 ruskih in 62 turških, ki bodo za

okras okoli mavzoleja in muzeja v Plevlju, Bjeli, Plovdivu in Gornostudenej. To božično darilo je poslano iz Odese v Varno z ruskimi parobrodi ter se izroči vojnomu poveljniku v Varni.

Ogrevalnih sob se poslužuje mnogo milijonov oseb in vedno bolj naraščajo izdatki društva zaradi neprestano rastočega števila stradalcih, prezebujotih in ljudi brez strehe, ki se vso zimo, noč in dan zatekajo v ogrevalne sobe, kjer jih brezplačno obdarjajo s kruhom in juho. Da društvu ni potreba zavračati enega dela teh najubožnejših izmed ubožnih, zato prireja loterijo, opremljeno s številnimi dobitki v skupni vrednosti 55000 kron in nujno prosi vse plemenite človekoljube, naj s kupovanjem teh srečk pospešujejo tako resnično ljudomilo stremljenje.

Književnost.

"Slovenski Trgovski Vestnik" ima v št. 1. novega tečaja naslednjo vsebino: 1) Šesti redni občni zbor slov. trgovskega društva "Merkur". 2) O varstvenih znamkah. 3) O fakturi. 4) Češko trgovsko šolstvo. 5) Raznoterosti. 6) Slovensko trgovsko društvo v Celju. 7) Društvene vesti. 8) Trgovsko bolnišnico in podporno društvo. 9) Književnost. 10) Oglasi.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Tepež. O priliki cerkvenega žegnanja v Škocijanu dne 19. mal. srpana m. l. je prišlo pri plesu na Maličevem podu med fanti iz Doba in Krtnice do prepira in konečno do pretepa, pri katerem je fant Matija Zalokar, posestnice sin iz Krtnice, z grčevim kolom posestnika Janeza Flereta tako po glavi udaril, da je bil smrtno nevarno ranjen. Obsojen je bil na 1 leto težke ječe.

Cesarja je žalil. Dne 15. velik. srpana m. l. je prejel ljubljanski župan Ivan Hribar pismo, v katerem se je cesarjeva oseba na podoben način žalila. To pismo je bilo podpisano z imenom "Marija Kavčič", Ravniharjeva ulica št. 5. Ljubljana. Poizvedbe so dognale, da dotična pisma ni podpisana pisala, ker je pisanja nevedeča, pač pa da je to učinil njen sin Anton, delavec brez stalnega bivališča iz maščevanja, da bi spravil svojo mater v zapor, ker ga zaradi njegove delomrznosti noče več podpirati. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Sama se je plačala. Natakarico Marijo Debevo iz Tržiča sta zvalila dva mlada delavca iz Spod. Siške v svoje stanovanje, da je pri njima prenočila. Dobila je zato 1 krono. To se je pa Debevočev le premalo zdela, zato je vzela seboj moške čevlje vredne 15 kron. Obsojena je bila na 6 tednov težke ječe.

Nevarni potnik. Jurij Premuž, delavec iz Prozora na Hrvaškem, je delal na Nemškem pri zgradbi neke železnice. Meseca listopada se je vrnil domov, vzela je pa seboj več razstreljiva, katero je nosil seboj v kovčegu shranjeno, kar je bila gotovo velika nevarnost za sopotnike. Šele pri dohodu v Ljubljano je našel mitniški paznik te razstreljive tvarine in je stvari naznanil. Premuž je bil obsojen na 14 dni strogega zapora.

Sukujo ga je udaril. Dvanajstletni Janez Kušar je nekega dne meseca vinotoka zmerjal mesarskega vajenca Matijo Jemca s klobasajem. Čez dva dni sta se fanta zopet srečala, zdajci ga je pa Jemc s svojim suknjičem, v katerem se je nahajal veliki ključ, tako udaril po glavi, da je bil fančič poškodovan in ker se mu je jela rana gnojiti, oddati so ga morali v bolnico, Jemc je bil obsojen na 14 dni ječe.

Bojevitka prostitutka. Dne 19. grudna m. l. so se sprle v tukajšnji tolerančni hiši prostitutke ciganka Marija Tauber iz Kis-Löla na Ogrskem in njena tovarišica Sidonija Gruber zaradi nekega gospoda. Ker sta se jele tepsti, ju je hotela prostitutka Alonija Čaček pomiriti. Spravili so ciganko v njeno sobo, misleč, da je stvar končana. Ta se je pa oborožila s kositarjevimi vrčmi ter udarila ž njim Čučkovo na čelo in na levo roko. Obsojena je bila na 1 mesec ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 19. januarja. Danšnja seja poslanske zbornice je jako slabo obiskana. Le z veliko težavo se je posrelo zbrati kak h 120 poslancev. Zbornica razpravlja o lujnosti predloga,

Katera inteligentna gospodinja bi hotela dopisovati z mladim gosposom?
Anonimne ponudbe na upr. „Slov. Naroda“ pod „A“ do 23. t. m. 265

Dvoje majnih stanovanj
se odda za februarški termin v hiši
Pred prulami št. 23. 26-2

Kupi se takoj bolniški voz
z ročno gonitvijo za ohromele.
Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“ 226-3

Gostilničarji
ki potrebujejo za predpustne veselice
godbe,
naj se obrnejo pisмено ali osebno na
gostilno „pri Buru“ v Spodnji
Šiški št. 205. 4696-4
F. Vodišek.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1897
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Trg. pomočnika
in
praktikanta za pisarno
sprejme 242-2
A. Domicelj na Rakeku.

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydropre tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zaštonj.

Ceno češko posteljno perje!
15 kg novega skubljenega
K 960, boljše K 12-1, belega, jako
mekkega skubljenega K 18-1, K 24-1,
snežno belega, mehkega, skubljenega
K 30-1, K 36-1. Pošilja se franco proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj
vzame proti povrnitvi poštinskih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pošta Pízen na Češkem. 4734-4

Panorama International
Pogačarjev trg.
Razstavljeno od nedelje 20. januarja
do vštete sobote 26. januarja 1907:

FRANCIJA.
Krasna Dauphiné s slovitim
kartuzij. samostanom.

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVII (1907).
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrti
leta 2 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele iz K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Knjigoveški pomočnik
se sprejme v kartenaški tovarni
JOS. PETRIČ na Viru
P. Domžale. 249-1
Za filijalko trgovine z mešanim blagom
na deželi se išče starjša izurjena
prodajalka.
Več pove posredovalnica Novotny
na Dunajski cesti 11. 267-1

Mala družina 4 oseb išče za maj stanovanje
z 2 ali 3 sobami in vrtom.
Ponudbe pod „maj“ na upravn.
„Slov. Naroda“ 231-1
Trgovski pomočnik
manufakturne in specerijske stroke.
želi svoje mesto z 1. februarjem 1907
spremeniti. 261
Blagohotni dopisi pod šifro „A.“
v. poste restante Lof.

Potnika
za eter. olja in
esence
za planinske dežele išče za takoj stara,
zmožna tvornica. Samo osebe prve
vrste, ki so že po več let potovale
tamkaj za kakšno konkurenčno tvornico,
naj svoje ponudbe z navedbo zahtevane
plače in z referencami pošiljajo pod
„Uveden in soliden 5608“ na uprav.
ništvo „Slov. Naroda“ 223-2

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova
Poljanski
nasip št. 8
(Reichova hiša.)

Panorama-kosmorama
Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarano“.
Od 21. januarja do
27. januarja 1907:
Lovi vls. plemstva na Češkem,
gradovi Nj. c. kr. vls. nadvoj-
vode Franca Ferd. d' Este in iz
muzejev Nj. vls. na Dunaju.

Uradno dovoljena
za 15 let obstojeca
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 125
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod, zlasti
kuharice, hišne, natakarice, bone,
prodajalke, blagajničarke, sluge,
kočijaže itd. — Več v pisarni.
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Izšla je knjiga KORISTKA.
Povest iz gledaliških krogov ljub-
ljanskih v polupreteklem času.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)
Ta povest je jako zanimiva ter izborna
opisuje dogodke neke koristke izza
časa Mondheimovega gledališkega rav-
nateljstva.
Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.
Dobi se v knjigarni
L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Perlach)
na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovsce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 18

Globin
je

najboljše in
najfinejše
čistilo za čevlje
Ohranja usnje mehko in
trpečno. 1827 II 198
Dale brez truda prekra-
sen temno črn blisk.

Kdor
bi
zemljišče
ali
kupčijo
vsake vrste
kakor tvornice, hiše, vile, zemljišče,
pensionate, graščice, mlino, opekarnice,
hotele, gostilnice, kmetijska posestva rad
prodal hitro in diskretno ali rad
najel nanja posojilo, naj se le najprej
zaupno obrne na prve vrste strokovno
strogo rešeno in
največje podjetje
Mednarodni kupčijski kurir
(Internaz. Geschäfts-Courir)
v Gradcu, Elisabethstrasse 6.
Zastopstva po vseh deželah Avstro-
Ogrske in po sosednih državah. Uradnik
ačentakoj na mestu in če je treba brez-
opplega obiska zaradi natančnejše do-
menitve in ogledanja, prosimo za ta-
kojšnje obvestilo. 53-7

AUSTRO-AMERICANA

Potniki v Ameriko
Hiter želijo dobro, po ceni in
za nesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simon Kmetek**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Iskavostna pojasnila dajo se brezplačno.

Občudovanje
vzbuja povsod novi
TITANIA parni
brzopralni stroj.
Najboljše delo, najboljša konstrukcija,
najbolj solidna izvršitev. Pere belo
kakor sneg. Prihrani se dela, mila,
sode in kuriva za okoli 75%.
Nedosežno varovanje perila. Vsak
stroj damo na poizkušnjo. Iščejo se
zastopniki. Cene od K 54— naprej.
Zahtevajte takoj prospekt in izpričevala.
Titania-Werke, Wels 75,
Ger. Avstrijsko.
Specialna tvornica za Titania parne
brzopralne stroje, Titania parne stroje
za rezanje živi ske krme, Titania se-
jalni stroje, Titania separatorji.

Epilepsija.
Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj sahteva o tem brošuro, k-
jo sestoji in poštino prosto raspošilja
priv. Schwanen-Apothek
Frankfurt a. M. 2514 23

Posojila! Pred jmi! Kredit!
Za vse stanove!
Veliki in majni zneski pod najugodnejšimi
pogoji. Niske obresti. Povračevanje v majnih
pripravnih mesečnih odplačilih. Točna in hitra
izvršitev, eventualno takojšnja pomoč. Brez pre-
dštrokov. Na užitke, dedščine, volila, depozite
in na vsa uživanja obresti najvišji zneski po
5% brez amortizacije. Natančna vp. ašanja naj
se pošiljajo pod „Solden vir denaria“ na anončno
ekspedicijo **M. Dukosovi nasl.** Dunaj I.
Wollzeile 9. 74-3

Lepo stanovanje
s tremi sobami in dvema kabinetoma
se za maj odda na Starem trgu
št. 13, I. nadstr.
Ravno tam se odda takoj ali za maj
stanovanje na dvorišču z dvema
eventualno eno sobo. 256-1
Vprašanja v II. nadstropju.

Proda se takoj zaradi boleznih stara, dobro vpeljana trgovina
v Ljubljani na najboljšem prostoru.
Zelo pripravna posebno za žensko.
Denarja se zahteva 3000 gld.
Samo pisemne ponudbe pod
„Takoj“ na upravn. „Slov. Naroda“ 260-1

Vglašuje glasovirje!
dobro in ceno, preglaševanje
brezplačno
G. F. Jurasek
prvi kranjski ubiralec glasovirjev v
Ljubljani, Stari trg 17 II. nadstr.
Prevzame tudi igranje na glasovir pri
veselicah. 4445-11

Izšla je knjiga Kralj Matjaž.
Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)
Lična brošura obsega 363 strani ter
obdeluje v zanimivi povesti kmetijski punt
na Vrhniki in okolici ter napad na sa-
mostan krutih menihov v Bistri.
Cena 1 K, s poštino 1 K 20 vln.
Dobi se edino pri
L. Schwentnerju, knjigarju
v Ljubljani, Prešernove ulice.

Neprekinjeno 26. marca 1907 bo vlečenje jubilejske loterije za ogrev. sobe.
1500 dobitkov v efektivni vrednosti K 55.000.
Prvi trije glavni dobitki K 30.000, 5000, 1000 se bodo na dobiteljevo
željo, odbivši 10%, in zakoniti dobitni davek, izplačali v gotovini.
Srečke po 1 K po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski pisarni
na Dunaju I, Spiegelgasse 15. 237-1

Oes. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 jutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Celovec, Glandorf, Salzburg, Inmost, Linc,
Budejovice, Praga.
7-17 jutraj. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11-30 popoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inmost, Bregenc.
1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inmost, Budejovice, Praga,
Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel.,
Beljak, Inmost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 jutraj. Osební vlak iz Trbiža.
8-44 jutraj. Osební vlak iz Novega mesta,
Kočevja.

Krošnjariji-agenti
se proti visoki proviziji ali stalni plači iščejo-
tako za prodajanje patent. predm. ta. Ponudbe
pod „A. E. 104“ odpošilja Rafael & Wittek
Dunaj I. Graben 28. 3616-16

Stanovanje
v bihi Komenskega ulice št. 26, obsto-
ječe iz 3 sob s pripadki, se odda za
februar ali pa maj termin. 229-1
Osební kredit za uradnike,
častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in
posojilni konsorcij uradniškega društva dajo
po najugodnejših pogojih tudi na vračila na
dolge obroke osebna posojila. Agenti so
izključeni. Naslove konzorcijev naznanja
brezplačno centralno vodstvo
uradniškega društva na Dunaju,
Wipplingerstrasse 25. 31-6

Spretna šivilja
se sprejme takoj.
Križevniške ulice št. 12, I. nadstr.
desno, Ljubljana. 213-3

Komptoarista
zmožnega slovenščine in nemščine, ki
bi bil poraben obenem za potnika, išče
neka pivovarna.
Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“ 160-3

Išče se pošten, priden mesarski pomočnik
ki bi zlasti na prodajo mesa se dobro
razumel. 222-2
Več pove gospa **Terezinka**
Kochar, Jesenice št. 3, ali pa Anton
Hafner, mesar v Škofji Loki.

Zaradi obrtnih razmer se dve majbni,
še zelo
novi hiši
ki se dobro obrestujeta, prodasta
prav po ugodnih pogojih iz proste
roke. Dve tretjini kupnine lahko ostane
vknjižene. 117-2
Pojasnila se dajejo v gostilni „pri
Buru“ v Spodnji Šiški št. 205.

4622-9
Zahtevajte le
Talanda Ceylon čaj
Marka prve vrste.
Ugaja vsakemu poznavatelju. Dobi
se v zavojih a 20 h do K 2—

P A T E N T E
vseh dežela inpostuje in inkeritba
M. GELBHAUS
Inženir in zapriselani patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti a. hr. patentnemu uradu.
Brzojavke: „Protektion“, Dunaj, Internat. telefon 3707. 52-3

4116-10

POBODANKA

Pristne ruske čaloše
„zvezdna znamka“
„PROWODNIK“ Riga
so najboljše.

Pristne le z znamko ZVEZDA.
Tovarnica jamči za stanovitnost.
Glavna zaloga pri
Vaso Petričiču v Ljubljani.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čolnov, za lawn-tenis in pristnih
guisierskih gorskih čevljev.

Elegantna
in 1566
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah

Najpriležnejši čevlji sedanosti.

M. U. Dr. IVAN ROBIDA
strokovni zdravnik nervoznim in psihičnim boleznim,

večletni učenec prof. G. Antona (klinika: Halle
a/d Saale), učenec prof. R. Krafft-Ebinga (klinika:
Dunaj), bivši hospitant odličnih klinik in zavodov
o o o o o inozemstva. o o o o o

Ordinira od 11. do 12. in od 3. do 4.
Sodnijske ulice šte. 6. 230-1

252 E 509 6 9

Dražbeni oklic.

Dne 6. februarja 1907 ob 10 uri dopoldne se bo vršila pri podpi-
zanem sodišču

dražba

I.) posestva pod vl. št. 182 k. o Kamnik
(enonadstropna hiša, stara, renomirana gostilna s steklenim salonom, ledenico in
prostorno kletjo.)

II.) njiv p. št. 1173 in 1210 pod vlož. šte. 654 k. o.
Mengeš

v skupni meri 4144 m². Cenila vrednost znaša ad I.) 13853 K 25 b, ad II.)
82 K 88 b; najmanjši ponudki ad I.) znaša 6926 K 62 b, ad II.) 55 K 24 b
pod tem zavezanjem se ne prodaja. Več se izve med uradnimi urami pri tem so-
dišču.

C. kr. okrajna sodnija v Kamniku,
odd. II., dne 23. decembra 1906.

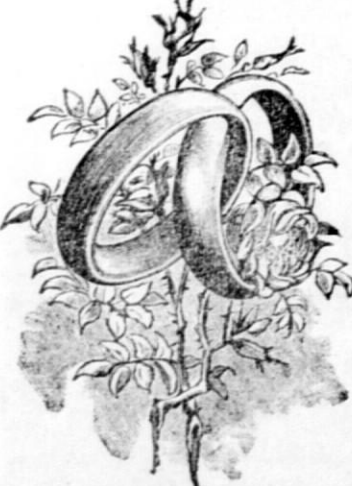
Cenjenim nevestam in ženinom

priporočam

svojo veliko zalogo raznovrstnega
blaga v največji izbiri po najnižjih
cenah kakor: zakonske prstane, prstane
s kamni, broške, uhane, verižice,
okraske ter drugo zlatnino, srebrnino
in briljante. Švicarske ure najslovesnih
znamk, kakor tudi salonske stenske
ure in budilke.

Z veselo spoštovanjem 145-3

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg št. 28. nasproti
rotovža.
Velik cenik na zahtevo zastoj!

Največja zaloga navadnih do najfinih
otroških vozičkov
in navadnih do najfinih

Žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nemalo naročilov in
prijemov s povračili.

J. KEBER
trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
priporoča

vence in šopke
za neveste
ter
nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.
Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbovčeve manufakturne trgovine
priporoča 3

klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno.
Postrežem točno.

Nova trgovina
s sukninim, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIC

Ljubljana
Stari trg šte. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Jos. Eberle
urar
trgovec z zlatnino
in srebrnino

na Mestnem trgu št. 13
filijalka:
na Mestnem trgu št. 17
priporoča svojo veliko zalogo preceliz-
skih ur iz prvih tovar, budilk,
stenskkih, salonskih in ur na
niti, britantov, zlatnine
in srebrnine. Namizna oprava
iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Prenosne peči s kotlom.
Izvrstne za zavretje vode in kuhanje perla, za parjenje
živinske hrane, za kuhanje klobas in mesa za indu-
strijalne namene vsake vrste.

Chr. Garms, Podmokli
(Bodenbach) 212-2
tvornica železnih peči. Ceniki zastoj od 40 - 350 l. vsob.

COGNAC 4435-13
CZUBA-DUROZIER & Cie
francoska tovarnica konjaka Premonter. Dobiva se posebej.

Ustanovljena 1894.

Velika eksportna tvrdka
Franc Keber
Ljubljana Dunajska cesta 12
Nikel. cil. rem. ura 2 65 gl.
Srebrna cil. rem. ura 3 85 gl.
14 kar. zlata ura 22 gl. Srebrna dam-
ska ura 4-50 gl. 14 kar. zlata ura 12 gl.
Zahtevajte ceniki najnižje cene.

Zdrav OTROK

je največje veselje, najdragocenejši zaklad staršev; pripomoči otrokom k zdravju, je
starejšim dolžnost. Zato je skrbnim materam priporočati prav posebno da raje za
svoje otroke namesto pospalne prahu (stupa) iz najfinjših sestavin sestavljeno
mazilo za **„Babymira-Crème“**, ki hitro in temeljito od-
otroka, ne-
sebnost rdeče pege, suhi odrti ali razpokane kože in hitro celoti od potu
razjedeno kožo. Priporočati je, naj skrbno mazajo otroke pod pazduho, na vratu
in na vseh občutljivih in posebno mokrotni področjih. Priporočati je
tudi odraslim, posebno damam, za gojitev obraza, rok in osebno za obnovitev gladke
kože, posebno pozimi, če se razpoka in postane hrapava. **Babymira-crème** varuje
kožo zunanjih škodljivih vplivov in jo dela nežno. **akcijska 60 vln. v lekarnah.**
5 škatlic po pošti za K 320 pri izdelovalcu 1V 33 4-1
Dr. H. BRODJOVIN, lekarnar v Zagrebu št. 95.
Najboljše milo za otroke je Babymira-milo. Kos 50 vln.

Štev. 102 243-1

Stavba šole.

V Spodnji Šiški se bode oddala stavba šole, ki je proračunjena
na 118971-94 krou, ponudbenim potom, katera ponudba naj bode kolekova za
1 krono in priloženim 5% vadijem.

Take ponudbe se bodo sprejemale pri občinskem uradu od 1. sve-
čana t. l. in bodo rešene do 8. svečana t. l.

Načrti, proračun in pogoji so na vpogled v občinskem uradu v Spodnji
Šiški od 8. do 10. ure dopoldne in 2. do 4. ure popoldne.

Proračunjeno je delo z materialom in se bo oddalo:

Zidarsko	K 47251 38,
tesarsko	K 8776 56,
kamnosečko	K 1223 26,
železo, beton	K 27178 24,
kleparsko	K 3123 28,
pokrivanje z eternitom	K 2861 86,
različna železnina	K 4915 98,
mizarsko, ključavničarsko, pleskarsko in steklarsko	K 18826 44,
Skupaj	K 114157-00.

Občinski odbor si pridrži pravico, oddati stavbo enemu ali posameznim
podjetnikom ne glede na visokost ponudbe.

Ponudnik naj izrečno izjavi, da so mu znani načrti, proračun in pogoji
ter da se vsem podvrže.

Županstvo Spodnja Šiška,
dne 16. prosinca 1907.
Stavbinski odbor.

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“.

Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve- zan à 1 gid.	Lefebvre: Paris v Ameriki, broširan à 50 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.	Stat nominis umbra: Osnikar- stvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako- nik, vezan à 3 gid.	Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gid. 80 kr.	Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
Zbirka zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.	— Rane pripovedke, broširane à 40 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.	— Dve povesti, broš. à 25 kr.
A. Askerc: Islet v Carigradu, broš. à 20 kr.	Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Oči in sinovi, Roman, broširan à 50 kr.	A. Trstenjak: Slovensko gleda- lišče, broširan izvod à 1 gid.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.	Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
Beaumont-Flebilsky: Blodno juho. Roman, broširan à 70 kr.	— Gregorčičev kritikon, broš. à 30 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reči. Proj.
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20.
Zamanja naročila se točno izvršujejo.

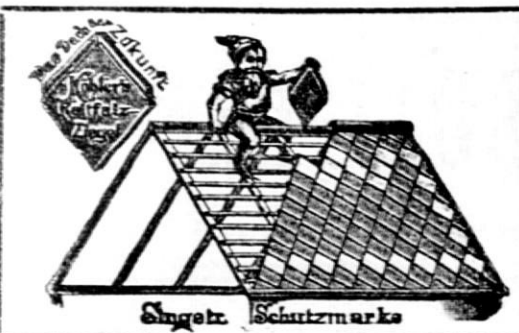

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.
Trpež o biago — Cene s lidne.
Točna postrežba.

Cementna zarezna
strešna opeka

iz portland cements in peska.
Streha pribednosti.
Patentirana v 30 državah.
Trpežnejša in bolj lahka streha
kakor iz vsake druge vrste strešnih
opek iz ilovice.
Odkrivan s diplomom, zlato medalje in
četiraj križcem v Parizu 1904.
Glavni izdelovatelj za Kranjsko
JANKO TRAUN
Izdelovatelj cementnih
Glince pri Ljubljani.

Grdoba!!! Si še zdaj nisi zapomnil, da
ne rabim drugega cigaretne papirja in
stročnic kot samo

„Ottoman“?

VREDNOST

okusne hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo združenim užtku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem
lažje jo prebavi želodec in tem bolje se porabijo njene redne snovi. To nam pojasni vspeh

MAGGI-jeve ZAŠČIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjstvo preskušeno ceno sredstvo, ki podela slabi mesni in Bouillon-jubi, polivkam, ze-
lenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pride-
jati! Šele, ko je jed gotova, naj se pride! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom,
delikatesami in drogerijah, v steklenicah od 50 h (še se potem napolni od 40 h) naprej.

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajz, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovalja, med drugim: 1889 in 1900 L. na svetovnih razstavah v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

Dobrakuharica

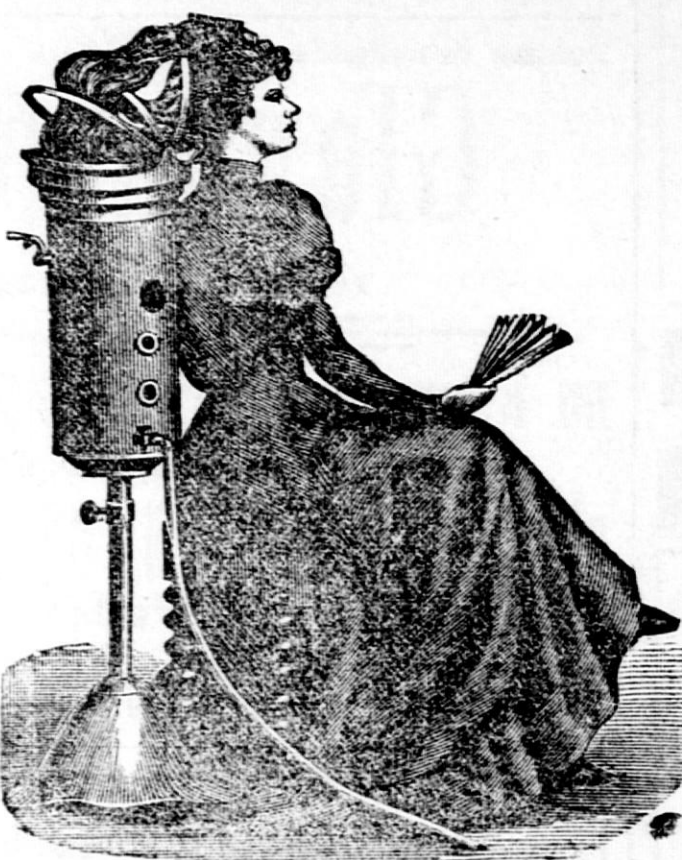
je izšla **Minka Vašičeva** je izšla
v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 re-
ceptov za pripravljane najokusnejših jedi do-
mače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih
tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokov-
njakega stališča, literarna kritika za adri-
lahko umevnega jezika, finost zaradi njene
lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nena-
vadne opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige.

59 3

Oton Fettich-Frankheim

4628-3 gosposki in damski frizer
Kongresni trg 19. Kongresni trg 19.

Damski salon za pranje las z najnovej-
šim „zračnosilnim“ aparatom

U osmih minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje friziranje po najnovejših dunajskih
in francoskih modah; za plesne, gledališke, koncerte in svatbe.

Historične frizure. Postrežba tudi v hišo.

Velika izber damskih kakortudi gosposkih toalet-
nih potrebščin. Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Vsak dan sveže,
najtinejše

pustne krofe

4701-5 priporoča
Rud. Kirbisch
slaščičar

Ljubljana, Kongresni trg.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 glid.
Krasna ura z lepo verižico, točno
doča, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 25
krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo
elegančna broža najnovejše oblike, 1 lepa
kravatna igla s simili briljantom, 1 krasen
kolij iz orient. biserov, s patent. zakle-
pom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin
iznajt mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotke z jantarnim i gar-
nitura ff. double-zlatih manjšetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom.
1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletni
aralo, belg. steklo v etuiju, 20 predmet-
tov za dopisovanje in še 300 raznih
komadov vse, kar se potrebuje hiši
zastonj. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštnemu povzetju za 2 glid. raz
pošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 223.
Ako ne ugaja, se denar vrne
Mnogo priznanih pise n 224

Za predpust 1907

so že došli najnovejši
plesni čevlji.
Največja izbira moških, damsk. in otr. čevljev.

Avstrijsko - ameriška
zaloga čevljev
Ljubljana
Prešernove ulice št. 50.

Pred
nakupom
oglejte si velikansko

sukneno zalogo

R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske
3 ulice šte. 5.
Ostanki
pod ceno!

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU. Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU.
Delniška glavica K 2.000.000. Rezervni fond K 200.000.
12 8 priporoča k zbiranju dne 1. februarja 1907
Turške srečke kurz K 169 — glavni dobiček frs. 300.000. Srečke laškega rud. križa K 49 — glavni dobiček
11r 15 000. Promese na drž. srečko iz l. 1860: cele 35 K, petinke 13 K, glavni dobiček K 600.000.
Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vzigaja po 4 1/2 %.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.

1406-60

Najbolje kozmetički predmeti so:
A da milo 60 h,
cream po
1 K.
za olupanje polti in
telesa
A da ustna voda
zobni pra-
šek
za gojitev zob in ust
A da lasna voda
lasna po-
mada
za umivanje
in rast las.
Ti izdelki „Ada“, ki
so obilno va-
rovan, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Mr. Ph. Werdtschläger, kemik
J. Svobode naslednik
Nadomestke za „Aldo“ vračajo.

August Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilnik,
najnovejše
vrste
po nizkih
cenah.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Številka telefona 210.

priloga slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — **KAPILOR št. 2**. Povzroča da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prhljaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina imajo premorega zahvaliti in priznati Stane poštne prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

4665 5 II

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu šte. 66 v Slavoniji.

U. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priloge in spriloge

raznih vrst in najsvetlejših trdk so na razpolago

Centralni urad:

3449 18

Dunaj, I., Maximiljanstr. 88. 8.

Za razvedrilo in zabavo je izšla pravkar
zbirka humoresk in satir

Tilho in drugi.

V tej knjigi je zbral znani humorist Ferdo Plemič lepo vrsto po večini še neobjavljenih črtic humoristične in satirične vsebine. Njegova satira ne peče in žge, pač pa zgačka ter tuintam ostro zbeže, njegov humor ni suhoparen, ampak zabaven. Ker takih spisov v naši literaturi ni ravno na izbor, bo gotovo dobrodošel marsikomu, ki ljubi lahko, razvedrilno berivo.

Dobiva se pri založniku

L. SCHWENTNERJU V LJUBLJANI

in steer broširana po 2 K, ileno v platno vezana po 3 K.

58 5

Glavna zaloga za Kranjsko:
FR. SZANTNER
Ljubljana, Sellenburg, ul. 4.

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o vsepu
• nepremočljive masti za usnje •

Heveax

4412-13

Prospekte pršila

Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrvaškem

Laborat. Kubanyi v Sisku.

Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljen, ker je to najboljši nepremočljivi mazilo za usnje, kar jih poznam. **Kamillo Morgan**
lovski pisatelj (častni preds. „kluba lovcev“ na Dunaju).

Klobuke
cilindre in
čepice
v največjih
faconah in v velikih
izborah
priporoča
Ivan Soklič.
Pod tramvo št. 2. Posavna c. št. 12.

Vsestransko hvalo in priznanje

je dosegel letošnji

KOLENDAR

za
kmetovalca

1907

Uredil dež. nadzornik J. Legvart.
II. zelo popolnejši letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata
pravila o živinoreji, krmljenju, goveje
živine in prašičev.

Prašičereja, mlekarstvo, preiskovanje
mleka, boleznih mleka. Obdelovanje
travnikov, naprava in osuševanje trav-
nikov, umetna in naravna gnojila.
Sadjarja, naprava sadovnjaka.
Vinoreja, priprava dobrega vina. Kme-
tiški zakoni. Hmeljarstvo. Kalendar,
sejmi in še mnogo drugega.
Vezan je letos v posebno močno platno.

Cena s pošto K 1.80 75 5

Naroča se pri

Ivanu Bonaču v Ljubljani.

Vsled prihranitve dragih povzeta se
naj znesek naprej dopolnje.

Noben vreden gospodar naj ne bo brez
tega potrebnega koledarja.

Ohranitev zdravega

ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v urav-
navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega ta-
prij. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspeš-
nih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbu-
juje in prebavljanje pospešuje in lahko ob-
vaja domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani
znane posledice nezmernosti, slabe diete, preb-
ljenja in sopnega zaprtja, n. pr. gorčico, na-
panjanje, nezmerne tvorbe kislin ter krče je
dr. Kose hitro od zalede iz lekarne B.
FRAGNERJA V PRAGI.

SVARILLO!
Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno
znamko

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,

o. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Herudova ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Proti vpošiljavi K 1.50 se pošlje mala

steklenica in za K 2.80 velika ste-

klenica, za K 4.70 2 veliki steklenici,

za K 8 — 4 velike steklenice, za K 22 —

14 velikih steklenic poštne prosto na

vse postaje avstro-ogrsko monarhije

poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:

G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar-

a detschlager, J. Mayr. 3352 10

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On d. luje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroča naj si ga vsaka družina imajo premorega zahvaliti in priznati Stane poštne prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naročajte samo pri meni pod naslovom

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu šte. 66 v Slavoniji.

Varst. znamka: Sidro.
Liminent. Capsici comp.
nadomestilo za
Pain-Expeller s sidrom
priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h, K 1.40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prihujenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne ste-
klenice v skatljicah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je
vsakdo prepričan da je dobil org. izdelek
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Eliščina c. 5 nova.
Razpošiljanje vsak dan.

Poštne hranilnice šte. 49.086.

Telefon šte. 125

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje presegalo.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju
sladne kave izrečno poudarjati ime
»Kathreiner?«

Ker se Vam sicer utegne
primeriti, da dobite manj
vreden posnemek brez vseh
vrlin, s katerimi se odli-
kuje Kathreinerjeva kava.

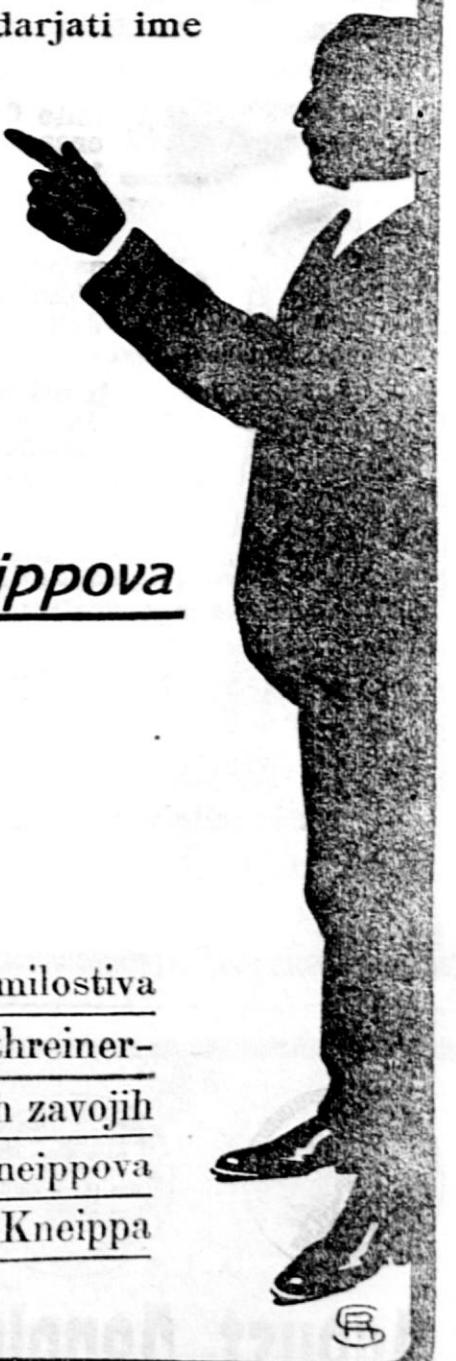
Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova

sladna kava

ima spričo posebnega na-
čina svojega proizvodnje
vonj i okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva
gospa, da dobivate pristno Kathreiner-
jevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih
z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava« in s sliko župnika Kneippa
kot varstveno znamko.

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.